

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREOBRAZBO
Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana

Na podlagi tretjega odstavka 7. člena Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A) v nadaljnjem besedilu: ZPOP-1 sprejem

Dopolnjen

PROGRAM UKREPOV SPODBUJANJA PODJETNIŠTVA
MINISTRSTVA ZA DIGITALNO PREOBRAZBO
V OBDOBJU 2022-2030

mag. Ksenija Klampfer

MINISTRICA

Informacije o dokumentu

Naslov dokumenta:	Program ukrepov spodbujanja podjetništva Ministrstva za digitalno preobrazbo v obdobju 2022-2030
Kratek naziv	Program ukrepov MDP
Kraj in datum dokumenta	Ljubljana, 5. 1. 2026
Številka dokumenta	007-66/2023-3150/78
Verzija dokumenta	9
Verzija dokumenta, datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	1 19. 2. 2024 5. 3. 2024 007-66/2023-3150/42 Osnovna verzija: • Napredne digitalne tehnologije in podporno okolje za pospešitev digitalnega preoblikovanja gospodarstva
Verzija dokumenta, datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	2 22. 5. 2024 27. 5. 2024 007-66/2023-3150/53 Dopolnitve: • Opredelitev raziskovalnih organizacij • Povečanje intenzivnosti pomoči • Ukrep Podporno okolje za podatkovni prostor za pametne skupnosti • Ukrep Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	3 9. 7. 2024 10. 7. 2024 007-66/2023-3150/55 Dopolnitve: • Redakcijski popravki, posodobljeno kazalo
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	4 8. 8. 2024 13. 9. 2024 007-66/2023-3150/58 Dopolnitve: • Ukrep KCUI
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	5 17. 1. 2025 20. 1. 2025 007-66/2023-3150/59 Dopolnitve: • Obrazložitev, da ukrep KCUI izvajamo z drugimi organi • Umik kaskadnih razpisov iz ukrepa KCUI • Redakcijski popravki, posodobljeno kazalo
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	6 25. 2. 2025 27. 2. 2025 007-66/2023-3150/61

	Dopolnitve: • Vključitev »De minimis« • Vključitev možnosti kombiniranja tipov državnih pomoči • Spremembe prigrasitve državnih pomoči za KCUI Redakcijski popravki, posodobljeno kazalo
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	7 10. 4. 2025 16. 4. 2025 007-66/2023-3150/65 Dopolnitve: • Dodatna obrazložitev »ni državna pomoč« • KCUI: Uskladitev aktivnosti
Verzija dokumenta datum dokumenta, datum podpisa Številka dokumenta	8 30. 4. 2025 007-66/2023-3150/68 Dopolnitve: • Popravki aktivnosti na področju UI
	9 5. 1. 2026 007-66/2023-3150/78 Dodana poglavja: • Regionalna shema • Napredne digitalne tehnologije in podporno okolje za pospešitev digitalnega preoblikovanja gospodarstva – dodajanje EDIH 2 • Ukrep Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij – razdelitev na 2 ukrepa in dodajanje dela aktivnosti kot »ni državna pomoč« • Inovacijski projekti na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje • Spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence • Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij • Podpora novo nastajajočim podjetjem za projekte umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij • Ukrep vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije in splet prihodnjih generacij • Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node) • Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi Umik poglavij: • Podporno okolje za podatkovni prostor za pametne skupnosti
Odgovorne osebe	mag. Jurij Dolžan, MDP mag. Špela Kern, MDP
Osebe vključene v pripravo	mag. Jurij Dolžan, MDP Vilma Režek, MDP Miha Movrin, MDP Saša Kek, MDP Mitja Kovačič, MDP dr. Martin Marzidovšek, MDP mag. Špela Kern, MDP

	Gregor Bohnec, MDP Alenka Tepina, MDP
Naslovna fotografija	Gerd Altmann, License: CC0 Public Domain

KAZALO

1	IZHODIŠČNI STRATEŠKI DOKUMENTI.....	2
2	NAMEN	2
3	CILJI.....	2
4	PRAVNE PODLAGE.....	3
5	NAČIN IZVEDBE.....	3
5.1	POSTOPEK DODELJEVANJA DRŽAVNIH POMOČI	4
5.2	PREJEMNIKI POMOČI.....	4
6	NAČELA IN SPLOŠNI POGOJI ZA DODELJEVANJE DRŽAVNE POMOČI.....	5
6.1	NAČELA DODELJEVANJA JAVNIH SREDSTEV	5
6.2	SPLOŠNI POGOJI ZA DODELJEVANJE SPODBUD PO SKUPINSKIH IZJEMAH	5
6.2.1	<i>Pogoji za dodeljevanje pomoči za MSP.....</i>	<i>9</i>
6.2.2	<i>Pogoji za dodeljevanje pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije.....</i>	<i>9</i>
6.2.3	<i>Pogoji za dodeljevanje pomoči za usposabljanja</i>	<i>16</i>
6.2.4	<i>Pogoji za dodeljevanje regionalne pomoči</i>	<i>16</i>
6.3	SPLOŠNI POGOJI ZA DODELJEVANJE POMOČI »DE MINIMIS«	19
7	PODROČJA IZVAJANJA PROGRAMA.....	22
7.1	NAPREDNE DIGITALNE TEHNOLOGIJE IN PODPORNO OKOLJE ZA POSPEŠITEV DIGITALNEGA PREOBLIKOVANJA GOSPODARSTVA.....	22
7.1.1	<i>Predstavitev področja</i>	<i>23</i>
7.1.2	<i>Opis ukrepa Podpornega okolja za digitalno preobrazbo.....</i>	<i>23</i>
7.2	PODPORNO OKOLJE NA PODROČJU ČIPOV IN POLPREVODNIŠKIH TEHNOLOGIJ.....	33
7.2.1	<i>Predstavitev področja</i>	<i>33</i>
7.2.2	<i>Opis ukrepa Kompetenčni center za čipe in polprevodnike.....</i>	<i>34</i>
7.2.3	<i>Opis ukrepa Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim.....</i>	<i>39</i>
7.3	PODPORNO OKOLJE NA PODROČJU TEHNOLOGIJ UMETNE INTELIGENCE	43
7.3.1	<i>Predstavitev področja</i>	<i>43</i>
7.3.2	<i>Opis ukrepa Kompetenčni center za umetno inteligenco</i>	<i>44</i>
7.3.3	<i>Opis ukrepa inovacijski projekti na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje</i>	<i>48</i>
7.3.4	<i>Opis ukrepa spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence</i>	<i>53</i>
7.3.5	<i>Opis ukrepa Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij.....</i>	<i>55</i>
7.3.6	<i>Opis ukrepa Podpora novo nastajajočim podjetjem za projekte umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij.....</i>	<i>58</i>
7.4	PODPORNO OKOLJE ZA INOVACIJE IN PREOBLIKOVANJE ZDRAVSTVENIH IN OSKRBNIH SISTEMOV V DIGITALNI IN STARAJOČI SE DRUŽBI.....	60
7.4.1	<i>Predstavitev področja</i>	<i>61</i>
7.4.2	<i>Opis ukrepa podpornega okolja za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi.....</i>	<i>61</i>
7.5	PODPORNO OKOLJE ZA PORAZDELJENE TEHNOLOGIJE	67
7.5.1	<i>Predstavitev področja</i>	<i>67</i>
7.5.2	<i>Opis ukrepa Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije in splet prihodnjih generacij</i>	<i>67</i>
7.5.3	<i>Opis ukrepa Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node).....</i>	<i>71</i>

1 IZHODIŠČNI STRATEŠKI DOKUMENTI

Program ukrepov spodbujanja podjetništva Ministrstva za digitalno preobrazbo v obdobju 2022 – 2030 (v nadaljnjem besedilu: Program ukrepov) temelji na strateških dokumentih: Digitalna Slovenija 2030 – Krovna strategija razvoja informacijske družbe do leta 2030, Strategija digitalne transformacije gospodarstva, Slovenska industrijska strategija 2021 – 2030, Strategija pametne specializacije 2030 (S5), Nacionalni strateški časovni načrt za digitalno desetletje, Nacionalni program spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v Republiki Sloveniji do leta 2025 (NpUI), na evropskem nivoju Digitalna Evropa, Obzorje Evrope in ostali strateški programi.

Septembra 2023 je začela veljati Uredba o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (Akt o čipih). Ambicija EU je, da s pomočjo Akta o čipih zagotovi razvoj uspešnega polprevodniškega ekosistema in prožne dobavne verige (ukrepi za pripravo, predvidevanje in odzivanje na prihodnje motnje v dobavni verigi). Akt o čipih v okviru 1. stebra – Pobuda čipi za Evropo naslavlja pobudo za izgradnjo infrastrukture v sinergiji z raziskovalnimi programi EU ter zagotavljanje podpore zagonskim ter malim in srednjim podjetjem.

Program ukrepov predstavlja dokument za izvedbo ukrepov, ki jih predvidevajo nadrejeni strateški dokumenti na področju digitalne preobrazbe Slovenije.

2 NAMEN

Program predstavlja podlago za dodeljevanje javnih sredstev za namen spodbujanja podjetništva in zagotavljanja učinkovitega podjetniškega okolja, ki jih dodeljuje Ministrstvo za digitalno preobrazbo (v nadaljnjem besedilu: MDP). V njem smo povezali finančne spodbude MDP in jih osredotočili na ključne razvojne cilje krovne Strategije Digitalna Slovenija 2030. Nabor ukrepov MDP je v tem dokumentu usmerjen v hitrejše digitalno preoblikovanje gospodarstva ter s tem v zagotavljanje učinkovitega podjetniškega okolja.

Namen Programa ukrepov je vzpostaviti podporni ekosistem za digitalno preobrazbo z namenom zagotavljanja učinkovitega podjetniškega okolja. Usmerjen je v doseganje medsektorskih multiplikativnih razvojnih učinkov, ki bodo pospešili digitalno preoblikovanje in omogočili izrabo razvojnih priložnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: IKT) s čemer bo lahko gospodarstvo sledilo najnaprednejšim trendom razvoja. S predvidenimi ukrepi želimo povečati vlaganja v IKT, dvigniti produktivnost, gospodarsko rast in zaposlitvene možnosti za prihodnje potrebe na trgu. Spodbuditi želimo večjo uporabo IKT rešitev, storitev in infrastrukture za digitalno preobrazbo gospodarstva in posledično Slovenije.

Dokument zajema cilje, načela in tudi vsebinsko predstavitev področij ter ukrepe. Ukrepi predstavljajo zaokroženo celoto istovrstnih, vsebinsko usklajenih aktivnosti in načeloma niso posebej usmerjene v posamezni sektor/panogo.

3 CILJI

Splošni cilj Programa ukrepov je:

- zagotavljanje pospešenega digitalnega preoblikovanja družbe, države, lokalnih skupnosti in gospodarstva ter s tem vzpostavitev učinkovitega podjetniškega okolja.

Specifični cilji Programa ukrepov so:

- vzpostaviti učinkovito podporno okolje grozdov za digitalno preoblikovanje družbe, države, lokalnih skupnosti in gospodarstva ter s tem zagotavljanje učinkovitega podjetniškega okolja.
- zagotoviti podjetjem in drugim organizacijam pomoč pri raziskovalnih in razvojnih projektih, pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, pomoč za inovacije za MSP ter pomoč za procesne in organizacijske inovacije.
- zagotoviti svetovanje pri digitalni preobrazbi podjetjem različnih velikosti ter s tem zagotoviti učinkovito podjetniško okolje.
- zagotoviti podporo usposabljanjem za uporabo naprednih digitalnih tehnologij, robotike, avtomatizacije, poslovnih modelov in konceptov s prenosom znanj iz visokošolskih in raziskovalnih organizacij v prakso.

4 PRAVNE PODLAGE

Pravne podlage:

- Zakon o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZzrID-A); v nadaljnjem besedilu: ZPOP-1,
- Program je pripravljen ob upoštevanju pogojev v Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1-78), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 167 z dne 30. 6. 2023, str. 1-90); v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU.
- Program je pripravljen ob upoštevanju pogojev v Uredbi Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (UL L št. 2023/2831, z dne 15.12.2023); v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU.
- Uredba o karti regionalne pomoči za obdobje 2022–2027 (Uradni list RS, št. 15/22, 44/23 in 95/24); v nadaljnjem besedilu: uredba, ki ureja karto regionalne pomoči.

5 NAČIN IZVEDBE

Program je vsebinsko zasnovan za izvajanje ukrepov v obdobju 2022–2030, pri čemer je njegova dejanska izvedba časovno omejena z veljavnostjo Uredbe (EU) št. 651/2014 (GBER) oziroma z njenimi morebitnimi podaljšanji.

Izvedba posameznega ukrepa iz tega programa je možna v obliki ene ali več shem državnih pomoči (v nadaljnjem besedilu: pomoč) ali v obliki financiranja, ki se ne uvršča v državno pomoč.

Ukrep ne predstavlja državne pomoči, v kolikor je dostopen vsem pod enakimi pogoji, ne daje selektivne prednosti določenim subjektom ter ne izkrivlja ali grozi, da bi izkrivljala konkurenco na notranjem trgu.

Program ukrepov izvaja MDP. V določenih primerih MDP nastopa kot upravljavec, sodelujoči organi pa so lahko tudi drugi resorji, kot npr. Ministrstvo za obrambo RS, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije in izvajalska telesa kot npr. ARIS, SPIRIT, SPS.

Prejemniki javnih sredstev v okviru programa MDP so različni gospodarski subjekti in druge javne in zasebne organizacije samostojno ali v konzorciju.

Ministrstvo oziroma v nekaterih primerih izvajalsko telo izvede celovito vrednotenje učinkov dodeljenih pomoči na koncu programskega obdobja in rezultate objavi na spletni strani.

5.1 Postopek dodeljevanja državnih pomoči

V skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZfisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) in ZPOP-1, se javna sredstva dodeljujejo z javnim razpisom. Sredstva za projekte, ki se sofinancirajo iz sredstev proračuna EU in ki so bili izbrani na javnem razpisu, ki ga je izven RS izvedel naročnik, ki izvršuje proračun EU, se lahko, na podlagi 1. alineje prvega odstavka 106.j člena ZJF dodelijo na podlagi neposredne pogodbe.

5.2 Prejemniki pomoči

Prejemniki pomoči so pravne osebe in samostojni podjetniki, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo (v nadaljnjem besedilu: podjetja).

Za opredelitev velikosti podjetja se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU.

Opredelitev mikro, malih in srednje velikih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP) je natančneje opredeljena v Prilogi 1 tega Programa ukrepov.

Za velika podjetja se šteje podjetja, ki ne sodijo v opredelitev MSP.

Opredelitev upravičenca državne pomoči ni odvisna od njegovega pravnega statusa, tj., ali je organizirano po javnem ali zasebnem pravu, ali gospodarske narave, tj. pridobitne ali nepridobitne. Za njegovo opredelitev kot podjetje je odločilno, ali izvaja gospodarsko dejavnost, ki vključuje ponujanje proizvodov ali storitev na določenem trgu. Zato so poleg podjetij lahko upravičenci do državne pomoči tudi "organizacije za razširjanje raziskav in znanja" ali "raziskovalne organizacije". To so akademske ustanove oziroma raziskovalne organizacije, kot so univerze in raziskovalni inštituti. Glavni cilj teh organizacij je neodvisno izvajanje temeljnih, industrijskih raziskav ali eksperimentalnega razvoja ter razširjanje rezultatov teh dejavnosti. To vključuje izobraževanje, publikacije in prenos znanja. Te organizacije lahko opravljajo tudi gospodarske dejavnosti, vendar morajo biti financiranje, stroški in prihodki gospodarskih dejavnosti strogo ločeni od njihovih osnovnih, negospodarskih dejavnosti. Podjetja, ki bi lahko imela odločilen vpliv na te organizacije, na primer kot delničarji ali člani, ne smejo imeti prednostnega dostopa do rezultatov raziskovalnih dejavnosti.

Dejavnosti raziskovalnih organizacij in raziskovalnih infrastruktur, ki se na splošno ne obravnavajo kot gospodarske dejavnosti in se lahko financirajo brez omejitev, povezanih z državno pomočjo, pod pogojem, da so jasno ločene od morebitnih gospodarskih dejavnosti organizacije, so:

- Izobraževanje: Usmerjeno v razvoj večjega števila in bolje usposobljenih človeških virov, organizirano v okviru nacionalnega sistema izobraževanja, večinoma financirano in nadzorovano s strani države.
- Prenos znanja: Vključuje dejavnosti, kot so izobraževalni programi in seminarji, ki jih organizirajo raziskovalne institucije, pri čemer se vsi dobički iz teh dejavnosti reinvestirajo v osnovne dejavnosti organizacije.
- Neodvisne temeljne in uporabne raziskave: Osredotočene na pridobivanje novega znanja in boljše razumevanje, vključno s sodelovanjem z drugimi raziskovalnimi organizacijami.

- Razširjanje rezultatov raziskav: Obsega aktivnosti, kot so objavljane v znanstvenih revijah, vzpostavitev prosto dostopnih zbirk podatkov in zagotavljanje odprtokodne programske opreme, ki so nediskriminatorne in neizključujoče.

6 NAČELA IN SPLOŠNI POGOJI ZA DODELJEVANJE DRŽAVNE POMOČI

V tem poglavju so določena načela in splošni pogoji. Podrobnejši pogoji in merila se določijo v javnih razpisih in javnih pozivih.

6.1 Načela dodeljevanja javnih sredstev

Načela dodeljevanja javnih sredstev:

- načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti,
- načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki,
- načelo transparentnosti,
- načelo enakopravne obravnave ponudnikov,
- načelo sorazmernosti,
- pomoč države je nujna zaradi doseganja strateških razvojnih ciljev,
- pomoč je namenjena področjem, ki jih trg pokriva nezadovoljivo,
- pomoč je namenjena spodbujanju razvojnih aktivnosti na področju naprednih tehnologij,
- pomoč bo omogočila ustrezno povezovanje deležnikov.

6.2 Splošni pogoji za dodeljevanje spodbud po skupinskih izjemah

Do javnih sredstev je upravičen upravičenec:

- podjetje in raziskovalna organizacija, kot je opredeljeno v točki 5.2,
- ki ima sedež, poslovno enoto ali podružnico upravičenca, ki je v Republiki Sloveniji (drugi odstavek 5. člena ZPOP-1). Pomoč je dovoljena tudi za podjetje s sedežem v katerikoli drugi državi članici Evropske unije, ki ima v trenutku plačila pomoči podružnico v Republiki Sloveniji,
- ki nima neporavnanih obveznosti do Republike Slovenije iz naslova davkov in prispevkov (drugi odstavek 5. člena ZPOP-1),
- ki ni podjetje v težavah.

Podjetje v težavah pomeni podjetje, za katerega velja vsaj ena od naslednjih okoliščin:

- a. če je v primeru družbe z omejeno odgovornostjo (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta, ali – za namene upravičenosti do pomoči za financiranje tveganja – MSP, ki izpolnjuje pogoj iz člena 21(3), točka (b) Uredbe 651/2014/EU, in je upravičeno do naložb v financiranje tveganja po skrbnem pregledu, ki ga opravi izbrani finančni posrednik) zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica vpisanega osnovnega kapitala. To je v primeru, ko nakopičene izgube, ki se odštejejo od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo kot del lastnih sredstev družbe), povzročijo negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala. Za namene te določbe se družba z omejeno odgovornostjo nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge I k Direktivi 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹, 'osnovni kapital' pa vključuje po potrebi vse vplačane presežke kapitala;

¹ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

- b. če je v primeru družbe, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta, ali – za namene upravičenosti do pomoči za financiranje tveganja – MSP, ki izpolnjuje pogoj iz člena 21(3), točka (b) Uredbe 651/2014/EU, in je upravičeno do naložb v financiranje tveganja po skrbnem pregledu, ki ga opravi izbrani finančni posrednik), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica njenega kapitala, kot je prikazan v računovodskih izkazih družbe. Za namene te določbe se, družba, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe, nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge II k Direktivi 2013/34/EU.
- c. če je upravičenec trajneje nelikviden ali dolgoročno plačilno nesposoben ali če izpolnjuje pogoje za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
- d. če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in posojila še ni vrnilo ali prekinilo jamstva ali če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in je še vedno predmet načrta prestrukturiranja;
- e. če je v primeru podjetja, ki ni MSP, v zadnjih dveh letih:
 - knjigovodsko razmerje med dolгови in lastnim kapitalom večje od 7,5 in
 - razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) in kritjem obresti nižje od 1,0.

Določbe Programa pomoči veljajo za pomoči, dodeljene v vseh panogah gospodarstva, razen za pomoč, dodeljeno v:

- a. pomoč, dodeljeno v sektorju ribištva in akvakulture v okviru področja uporabe Uredbe (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, z izjemo:
 - pomoči za usposabljanje,
 - pomoči za dostop MSP do finančnih sredstev,
 - pomoči na področju raziskav in razvoja,
 - pomoči za inovacije za MSP,
 - pomoči za prikrajšane in invalidne delavce,
 - regionalne pomoči za naložbe v najbolj oddaljenih regijah,
 - shem regionalne pomoči za tekoče poslovanje,
 - pomoči za projekte lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost,
 - pomoči za projekte evropskega teritorialnega sodelovanja,
 - od 1. julija 2023 pomoči v obliki znižanja okoljskih davkov v skladu s členom 15(1), točka (f), in členom 15(3) Direktive Sveta 2003/96/ES,
 - pomoči v okviru finančnih produktov, ki jih podpira sklad InvestEU, razen za operacije iz člena 1(1) Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014,
 - pomoči za mikropodjetja v obliki javnih ukrepov v zvezi z dobavo električne energije, plina ali toplote iz člena 19c,
 - pomoči za MSP v obliki začasnih javnih ukrepov v zvezi z dobavo električne energije, plina ali toplote, proizvedene iz zemeljskega plina ali električne energije, iz člena 19d za ublažitev posledic zvišanja cen po ruski vojni agresiji proti Ukrajini.
- b. pomoč, dodeljeno v sektorju primarne kmetijske proizvodnje, z izjemo regionalne pomoči za naložbe v najbolj oddaljenih regijah, shem regionalne pomoči za tekoče poslovanje, pomoči za svetovanje v korist MSP, pomoči za financiranje tveganja, pomoči za raziskave in razvoj, pomoči za inovacije za MSP, okoljske pomoči, pomoči za usposabljanje, pomoči za prikrajšane in invalidne delavce, pomoči za projekte lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, pomoči za projekte evropskega teritorialnega sodelovanja, pomoči v okviru finančnih produktov, ki jih podpira sklad InvestEU, pomoči za mikropodjetja v obliki javnih ukrepov v zvezi z dobavo električne energije, plina ali toplote iz člena 19c Uredbe 651/2014/EU in pomoči za MSP v obliki začasnih javnih ukrepov v zvezi z dobavo električne energije, plina ali toplote, proizvedene iz zemeljskega plina ali električne energije, iz člena 19d Uredbe 651/2014/EU za ublažitev posledic zvišanja cen po ruski vojni agresiji proti Ukrajini;

- c. sektorju predelave in trženja kmetijskih proizvodov kadar je:
- znesek pomoči določen na podlagi cene oziroma količine takih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je na trg dalo zadevno podjetje,
 - pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;
- d. sektorju premogovništva za lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov, kakor jo zajema Sklep Sveta št. 2010/787/EU z dne 10. decembra 2010 (UL L 336, 21.12.2010, str. 24).

Do dodelitve javnih sredstev ni upravičen upravičenec, ki:

- je podjetje v težavah,
- je naslovnik neporavnane naloge za izterjavo zaradi predhodne odločbe Evropske komisije, ki je pomoč razglasila za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- je naslovnik neporavnane naloge za vračilo preveč izplačane pomoči po pravilu »de minimis« ali državne pomoči,
- ima na dan vložitve vloge neporavnane zapadle davčne obveznosti in druge denarne nedavčne obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, v višini, ki presega 50 eurov,
- ne izplačuje redno plač in socialnih prispevkov.

Pomoč ni dovoljena za aktivnosti, povezane z izvozom, ko je pomoč neposredno vezana na izvožene količine, vzpostavitev in delovanje distribucijskega mreže ali na druge tekoče izdatke, povezane z izvozno aktivnostjo².

Pomoč ni dovoljena v primerih, ko bi se uporabi domačega blaga dajalo prednost pred uporabo uvoženega blaga.

Pomoč se ne sme dodeliti za ukrepe pomoči, ki bi upravičencem pomoči omejevala možnost izkoriščanja rezultatov raziskav, razvoja in inovacij v drugih državah članicah.

Pomoč dodeljena po Uredbi 651/2014/EU ima spodbujevalni učinek, če upravičenec predloži vlogo za pomoč pred začetkom izvajanja projekta ali dejavnosti. V primeru državne pomoči začetek del pomeni bodisi začetek gradbenih del v okviru naložbe bodisi prvo pravno zavezujočo zavezo za naročilo opreme ali vsako drugo zavezo, zaradi katere naložbe ni več mogoče preklicati, če se ta začne pred začetkom gradbenih del. Nakup zemljišča in pripravljala dela (na primer pridobivanje dovoljenj, opravljanje predhodnih študij izvedljivosti) se ne štejejo za začetek del. Pri prevzemih „začetek del“ pomeni trenutek, ko se pridobijo sredstva, ki so neposredno povezana s kupljeno poslovno enoto.

Vloga mora vsebovati najmanj podatke:

- a. ime in velikost upravičenca;
- b. opis projekta, vključno z datumi začetka in zaključka;
- c. lokacija projekta;
- d. seznam stroškov projekta;
- e. vrsta pomoči (nepovratna sredstva, posojilo, jamstvo, vračljivo predplačilo, kapitalski vložek ali drugo) in znesek javnega financiranja, potrebnega za projekt

Določene zgornje meje pomoči ter pragovi za priglasitev veljajo ne glede na to, iz katerih javnih sredstev je pomoč dodeljena in ali je pomoč dodeljena v okviru več shem državnih pomoči ali

² Pomoč za kritje stroškov študija ali svetovalnih storitev, potrebnih za uvajanje novega ali obstoječega proizvoda na novem trgu v drugi državi članici ali tretji državi, se ne šteje za pomoč dejavnostim, povezanim z izvozom.

individualnih pomoči hkrati. Pomoč z opredeljivimi stroški, se lahko kumulira z vsako drugo državno pomočjo, če se ti ukrepi nanašajo na različne opredeljive upravičene stroške. Pomoč z opredeljivimi stroški, se lahko kumulira z vsako drugo državno pomočjo (tudi »de minimis«) v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, samo če se s tako kumulacijo ne preseže največje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči. Upošteva se skupni znesek državne pomoči za dejavnost, projekt ali podjetje. Pomoč za iste upravičene stroške se lahko kumulira le, če se s tako kumulacijo ne preseže največje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to pomoč v skladu s tem programom.

Pomoč se ne sme združevati s pomočjo, dodeljeno po pravilu »de minimis« glede na enake upravičene stroške, če bi bile s tem presežene dovoljene meje intenzivnosti državnih pomoči.

O dodeljenih državnih pomočeh po tem Programu ukrepov in shemah, ki so priglašene na podlagi Programa se poroča Ministrstvu za finance v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04; v nadaljnjem besedilu: ZSDrP) in uredbo, ki ureja posredovanje podatkov in poročanje o dodeljenih državnih pomočeh.

Neupravičeno izplačana sredstva je MDP dolžan izterjati od prejemnikov, vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

MDP bo hranil evidence o prejeti pomoči 10 poslovnih let od datuma dodelitve zadnje pomoči.

V primeru, da:

- prejemnik pomoči projekta ne bo izvedel,
- prejemnik nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči iste države članice za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- prejemnik pomoči ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oziroma zavajajoče izjave ter ob drugih kršitvah in nepravilnostih,
- prejemnik pomoči redno ne plačuje plač in socialnih prispevkov,
- je davčni dolжник in je javno objavljen na seznamu neplačnikov na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek,
- nima poravnane vračila preveč izplačane pomoči po pravilu »de minimis« ali državne pomoči na podlagi predhodnega poziva pristojnega ministrstva,

se prejeta javna sredstva vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi vrnejo oziroma se javna sredstva ne dodelijo.

Ukrepi, ki bodo izvedeni v primeru, da:

- prejemnik pomoči projekta ne bo izvedel,
- prejemnik pomoči ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oziroma zavajajoče izjave ter ob drugih kršitvah in nepravilnostih,

se smiselno opredelijo v posameznem javnem razpisu oziroma v drugem načinu izvedbe izbora oziroma v pogodbi o sofinanciranju, skladno z veljavno zakonodajo.

Nenamenska uporaba sredstev

Če je prejemnik prejel sredstva, pa se pozneje pri nadzoru nad porabo proračunskih sredstev, dodeljenih za projekt, izkaže, da se dodeljena sredstva uporabljajo nenamensko ali so dodeljena sredstva odtujena ali so bila prejemniku dodeljena neupravičeno ali je za iste upravičene stroške že prejeli javna sredstva oziroma je v postopku pridobivanja javnih sredstev, ministrstvo prekine izplačevanje sredstev in/ali odstopi od projekta, prejemnik pa mora vrniti prejeta sredstva, vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Za vsak strošek, pri katerem ministrstvo ob pregledu zahtevka za izplačilo ali preverjanju na kraju izvedbe, ne najde neposredne povezave med nastankom stroška in izvedbo projekta,

lahko ministrstvo od prejemnika zahteva dodatna pojasnila ali izjavo, ki dokazujejo nastanek stroška za izvedbo projekta. V primeru, da ministrstvo meni, da dodatna pojasnila ali izjava ne dokazujejo povezave med nastankom stroška in izvedbo projekta, lahko izplačilo zmanjša za sporni del stroška (glede na vrednost zahtevka za izplačilo).

Če skupna višina prejetih javnih sredstev za sofinanciranje predmeta pogodbe preseže najvišjo dovoljeno višino ali stopnjo sofinanciranja, ki jo določajo pravila državnih pomoči, ministrstvo odstopi od pogodbe in zahteva vračilo izplačanih sredstev, upravičenec pa mora vrniti prejeta sredstva v roku 30 (tridesetih) dni od pisnega poziva ministrstva, povečana za zakonske zamudne obresti od dneva nakazila na TRR upravičenca do dneva nakazila v dobro proračuna RS.

6.2.1 Pogoji za dodeljevanje pomoči za MSP

Javna sredstva za MSP-je je možno dodeliti, pod naslednjim pogojem:

- Intenzivnost pomoči ne sme presegati 50 % upravičenih stroškov.

Upravičeni stroški so stroški svetovalnih storitev, ki jih zagotovijo zunanji svetovalci. Svetovalne storitve niso trajne ali občasne dejavnosti, niti se ne nanašajo na običajne stroške poslovanja podjetja, kot so rutinske storitve davčnega svetovanja, redne pravne storitve ali oglaševanje. Pomoč za svetovanje v korist MSP ne sme presegati 2,2 milijona EUR na podjetje in na projekt.

6.2.2 Pogoji za dodeljevanje pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije

Pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije na podlagi tega Programa ukrepov so:

- pomoč za raziskovalne in razvojne projekte,
- pomoč v okviru sofinanciranih raziskovalnih in razvojnih projektov,
- pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture,
- pomoč za inovacijske grozde,
- pomoč za inovacije za MSP,
- pomoč za procesne in organizacijske inovacije.

Pomoč za raziskovalne in razvojne projekte

Spodbujajo se raziskovalni projekti, ki spadajo v kategorije industrijskih raziskav, eksperimentalnega razvoja ali študije izvedljivosti.

Industrijska raziskava pomeni načrtovano raziskavo ali kritično preiskavo, katere namen je pridobivanje novega znanja in spretnosti za razvoj novih proizvodov, procesov ali storitev ali za znatno izboljšanje obstoječih proizvodov, procesov ali storitev, vključno z digitalnimi, na katerem koli področju ali v kateri koli tehnologiji, industriji ali sektorju (med drugim vključno z digitalnimi industrijami in tehnologijami, kot so superračunalništvo, kvantne tehnologije, tehnologije blokovnih verig, umetna inteligenca, kibernetska varnost, velepodatki in tehnologije v oblaku).

Industrijska raziskava vključuje oblikovanje komponent kompleksnih sistemov in lahko zajema izdelavo prototipov v laboratorijskem okolju ali okolju s simuliranimi vmesniki obstoječih sistemov ter pilotnih linij, kadar je to potrebno za industrijske raziskave, zlasti za vrednotenje generične tehnologije.

Eksperimentalni razvoj pomeni pridobivanje, združevanje, oblikovanje in uporabo obstoječega znanstvenega, tehnološkega, poslovnega in drugega ustreznega znanja in spretnosti, katerih cilj je razvoj novih ali izboljšanih proizvodov, procesov ali storitev, vključno z digitalnimi, na katerem koli področju ali v kateri koli tehnologiji, industriji ali sektorju (med drugim vključno z

digitalnimi industrijami in tehnologijami, kot so superračunalništvo, kvantne tehnologije, tehnologije blokovnih verig, umetna inteligenca, kibernetska varnost, velepodatki in tehnologije v oblaku ali na robu). To lahko zajema npr. tudi dejavnosti, usmerjene v konceptualne opredelitve, načrtovanje in dokumentacijo novih proizvodov, procesov ali storitev.

Eksperimentalni razvoj lahko vključuje izdelavo prototipov, predstavitev, pilotne projekte, preskušanje in potrjevanje novih ali izboljšanih proizvodov, procesov ali storitev v okoljih, ki predstavljajo dejanske pogoje obratovanja, kadar je osnovni cilj nadalje tehnično izboljšati v veliki meri neustaljene proizvode, procese ali storitve. To lahko vključuje razvoj prototipa ali pilotnega projekta za tržno uporabo, ki je obvezno končni tržni izdelek in je predrag, da bi ga izdelali samo za namene predstavitve in potrjevanja.

Eksperimentalni razvoj ne vključuje rednih ali občasnih sprememb obstoječega proizvoda, proizvodnih linij, proizvodnih procesov, storitev in drugih tekočih dejavnosti, tudi če takšne spremembe lahko pomenijo izboljšanje.

Študija izvedljivosti pomeni oceno in analizo potenciala projekta, katerih cilj je podpora procesu odločanja z objektivnim in razumnim ugotavljanjem prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti projekta, poleg tega pa tudi opredelitev virov, ki so potrebni pri njegovem izvajanju, in ne nazadnje možnosti, da bo uspešen.

Kadar projekt obsega različne naloge, bi se morala vsaka naloga opredeliti, kot da spada v eno od teh kategorij ali kot da ne spada v nobeno od teh kategorij.

Pri pomoči za temeljne raziskave je potrebno upoštevati prag dodelitve pomoči največ 55 milijonov evrov na podjetje in na projekt, če več kot polovica upravičenih stroškov projekta nastane z dejavnostmi, ki spadajo v kategorijo temeljnih raziskav. Pri pomoči za razvojno raziskovalne projekte je potrebno upoštevati prag dodelitve pomoči največ 35 milijonov evrov v primeru industrijskih raziskav na podjetje in na projekt. To velja, če več kot polovica upravičenih stroškov projekta nastane z dejavnostmi, ki spadajo v kategorijo industrijskih raziskav ali skupaj v kategorijo industrijskih in kategorijo temeljnih raziskav. Ter največ 25 milijonov evrov v primeru eksperimentalnega razvoja na podjetje in na projekt. To velja, če več kot polovica upravičenih stroškov projekta nastane z dejavnostmi, ki spadajo v kategorijo eksperimentalnega razvoja. Pri pomoči za študije izvedljivosti za pripravo na raziskovalno dejavnost je prag dodelitve pomoči največ 8,25 milijona evrov na študijo.

Upravičeni stroški za raziskovalne in razvojne projekte so:

- a. stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu;
- b. stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta;
- c. stroški stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta. Za zemljišče se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala;
- d. stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt;
- e. dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta. Stroški raziskovalnih in razvojnih projektov se lahko izračunajo tudi na podlagi poenostavljenega obračunavanja stroškov v obliki pavšalne stopnje do 20 %, uporabljene za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov iz točk (a) do (d). V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi

običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov iz točk (a) do (d).

Zneski upravičenih stroškov se lahko izračunajo v skladu z možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov, če se dejavnost vsaj delno financira iz enega od skladov Unije, ki dovoljuje uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, in če je kategorija stroškov upravičena v skladu z ustrezno določbo o izvzetju. V takem primeru se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene v ustreznih pravilih, ki urejajo sklad Unije. Poleg tega se lahko zneski upravičenih stroškov izračunajo v skladu z možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov tudi za projekte, ki se izvajajo v skladu z Načrtom za okrevanje in odpornost.

Upravičeni stroški za študije izvedljivosti so stroški študij.

Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati:

- 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave,
- 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj,
- 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti.

Intenzivnost pomoči za industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini 80 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (d), pri čemer se točke (b), (c) in (d) ne smejo kombinirati:

- a. za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja;
- b. za 15 odstotnih točk, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (i) projekt vključuje učinkovito sodelovanje:
 - med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali
 - med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav;
 - (ii) rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme;
 - (iii) upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP;
 - (iv) raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (a), Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- c. za 5 odstotnih točk, če se raziskovalni in razvojni projekt izvaja na območjih ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- d. za 25 odstotnih točk, če raziskovalni in razvojni projekt:
 - (i) ministrstvo izbere na podlagi javnega razpisa za sodelovanje v projektu, ki so ga skupaj oblikovale vsaj tri države članice ali pogodbenice Sporazuma EGP;
 - (ii) vključuje učinkovito sodelovanje med podjetji v vsaj dveh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec MSP, ali v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec veliko podjetje, ter
 - (i) če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dveh pogojev:
 - rezultati raziskovalnega in razvojnega projekta se splošno razširjajo v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne ali odprtokodne programske opreme ali

- upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP.

Intenzivnosti pomoči za študije izvedljivosti se lahko povečajo za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in za 20 odstotnih točk za mala podjetja.

Pomoč v okviru sofinanciranih raziskovalnih in razvojnih projektov

Pomoč, dodeljena sofinanciranemu raziskovalnemu in razvojnemu projektu ali študiji izvedljivosti (vključno z raziskovalnimi in razvojnimi projekti, ki se izvajajo v okviru institucionaliziranega evropskega partnerstva na podlagi člena 185 ali člena 187 Pogodbe ali v okviru ukrepa sofinanciranja programa, kot je opredeljen v pravilih programa Obzorje Evropa), ki ga oziroma jo izvajajo najmanj tri države članice ali dve državi članici in najmanj ena pridružena država ter se izbere na podlagi ocene in razvrstitve, ki so ju pripravili neodvisni strokovnjaki po nadnacionalnih razpisih v skladu s pravili programa Obzorje Evropa. Namen te pomoči je spodbujanje sodelovanja in izmenjave znanja med različnimi upravičenci, kar prispeva k napredku in inovacijam v znanosti in tehnologiji.

Upravičene dejavnosti raziskovalnega in razvojnega projekta ali študije izvedljivosti, ki prejema pomoč, so tiste, ki so opredeljene v pravilih programa Obzorje Evropa, razen dejavnosti, ki presegajo dejavnosti eksperimentalnega razvoja.

Kategorije, najvišji zneski in metode izračuna upravičenih stroškov so tisti, ki so opredeljeni kot upravičeni v pravilih programa Obzorje Evropa.

Zagotovljeno skupno javno financiranje ne sme presegati stopnje financiranja, določene za raziskovalni in razvojni projekt ali študijo izvedljivosti po izboru, razvrstitvi in oceni v skladu s pravili programa Obzorje Evropa.

Financiranje, ki se zagotovi v okviru programa Obzorje Evropa, krije najmanj 30 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa na področju raziskav in inovacij ali ukrepa na področju inovacij, kot je določeno v okviru programa Obzorje Evropa.

Pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture

Preskusne in eksperimentalne infrastrukture pomenijo objekte, opremo, zmogljivosti in vire, kot so preskuševalne naprave, pilotne linije, demonstratorji, objekti za testiranje ali živi laboratoriji, in s tem povezane podporne storitve, ki jih uporabljajo predvsem podjetja, zlasti MSP, ki iščejo podporo za preskušanje in eksperimentiranje, da bi razvila nove ali izboljšane proizvode, procese in storitve, ter za preskušanje in nadgradnjo tehnologij, da bi dosegla napredek s pomočjo industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja. Pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture se lahko dodeli, če cena, ki se zaračuna za obratovanje ali uporabo infrastrukture, ustreza tržni ceni ali odraža stroške zanjo, povečane za razumno maržo, če tržna cena ni na voljo. Preskusne in eksperimentalne infrastrukture pomenijo objekte, opremo, zmogljivosti in vire, kot so preskuševalne naprave, pilotne linije, demonstratorji, objekti za testiranje ali živi laboratoriji, in s tem povezane podporne storitve, ki jih uporabljajo predvsem podjetja, zlasti MSP, ki iščejo podporo za preskušanje in eksperimentiranje, da bi razvila nove ali izboljšane proizvode, procese in storitve, ter za preskušanje in nadgradnjo tehnologij, da bi dosegla napredek s pomočjo industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja. Dostop do javno financiranih preskusnih in eksperimentalnih infrastruktur je omogočen več uporabnikom in mora biti odobren pregledno in

nediskriminatorno ter po tržnih pogojih. Preskusne in eksperimentalne infrastrukture se imenujejo tudi tehnološke infrastrukture.

Dostop do infrastrukture se mora pregledno in nediskriminatorno ter po tržnih pogojih odobriti več uporabnikom. Podjetjem, ki so financirala najmanj 10 % naložbenih stroškov infrastrukture, se lahko dodeli prednostni dostop pod ugodnejšimi pogoji. Da bi se izognili prekomerni kompenzaciji, je takšen dostop sorazmeren s prispevkom podjetja k stroškom naložb, ti pogoji pa so javno dostopni.

Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva.

Intenzivnost pomoči ne sme presegati 25 % upravičenih stroškov.

Intenzivnost pomoči se lahko poveča do največ 40 %, 50 % oziroma 60 % upravičenih stroškov naložb velikih, srednjih in malih podjetij, in sicer:

- a. za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja;
- b. za dodatnih 10 odstotnih točk za čezmejne preskusne in eksperimentalne infrastrukture, za katere zagotavljata javno financiranje vsaj dve državi članici, ali za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, ocenjene in izbrane na ravni Unije;
- c. za dodatnih 5 odstotnih točk za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, od katerih je najmanj 80 % letne zmogljivosti dodeljenih MSP.

Kadar raziskovalna infrastruktura opravlja gospodarske in negospodarske dejavnosti, je treba financiranje, stroške in prihodke vsake vrste dejavnosti knjižiti ločeno na podlagi dosledno uporabljenih in objektivno utemeljenih načel stroškovnega računovodstva.

Največja pomoč za naložbe v preskusne in eksperimentalne infrastrukture je 25 milijonov EUR na infrastrukturo.

Pomoč za inovacijske grozde

Pomoč za inovacijske grozde oziroma razvojna partnerstva je usmerjena v obravnavo tržnih nepopolnosti, povezanih s težavami pri usklajevanju, ki ovirajo razvoj grozdov ali omejujejo medsebojno delovanje in pretok znanja znotraj grozdov. Državna pomoč lahko podpira naložbe v odprte in deljene infrastrukture za inovacijske grozde ali pa podpira dejavnosti grozdov, da se okrepi sodelovanje, mrežno povezovanje in učenje.

Inovacijski grozdi pomenijo strukture ali organizirane skupine neodvisnih strani (npr. inovativnih novoustanovljenih podjetij, malih, srednjih in velikih podjetij, pa tudi organizacij za raziskave in širjenje znanja, raziskovalnih infrastruktur, preskusnih in eksperimentalnih infrastruktur, vozlišč digitalnih inovacij, neprofitnih organizacij in drugih povezanih ekonomskih udeležencev ter javnih organizacij), namenjene podpori inovativne dejavnosti in novim načinom sodelovanja, na primer z digitalnimi sredstvi, s souporabo in/ali spodbujanjem souporabe zmogljivosti in izmenjave znanja in izkušenj ter učinkovitim prispevanjem k prenosu znanja, mreženju, razširjanju informacij in sodelovanju med podjetji in drugimi organizacijami v grozdu. Vozlišča digitalnih inovacij, vključno z evropskimi vozlišči digitalnih inovacij, ki se financirajo v okviru centralno upravljanega programa Digitalna Evropa, so subjekti, katerih cilj je spodbujati široko uporabo digitalnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, računalništvo v oblaku in na robu, visokozmogljivo računalništvo ter kibernetska varnost, v industriji (zlasti MSP) in organizacijah javnega sektorja. Vozlišča digitalnih inovacij se lahko sama po sebi štejejo za inovacijski grozd za namene te uredbe.

Pomoč za naložbe se lahko dodeli lastniku inovacijskega grozda. Pomoč za tekoče poslovanje se lahko dodeli upravljavcu inovacijskega grozda. Če upravljavec ni lastnik, je lahko pravna

oseba ali konzorcij podjetij brez ločene pravne osebe. V vseh primerih mora vsako podjetje v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi voditi ločeno računovodstvo za stroške in prihodke posamezne dejavnosti (lastništvo, delovanje in uporaba grozda).

Dostop do prostorov, zmogljivosti in dejavnosti grozda je odprt za več uporabnikov, dodeli pa se na pregleden in nediskriminatoren način. Podjetjem, ki so financirala najmanj 10% stroškov naložbe v inovacijski grozd, se lahko dodeli prednostni dostop pod ugodnejšimi pogoji. Da bi se izognili prekomerni kompenzaciji, je takšen dostop sorazmeren s prispevkom podjetja za stroške naložb, ti pogoji pa so javno dostopni.

Pristojbine za uporabo zmogljivosti grozda in za sodelovanje pri njegovih dejavnostih ustrezajo tržni ceni ali odražajo njihove stroške, vključno z razumno maržo.

Pomoč za naložbe se lahko dodeli za izgradnjo ali nadgradnjo inovacijskih grozdov. Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva.

Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi:

- spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja;
- trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda;
- upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanja, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju.

Za poslovanje inovacijskih grozdov se lahko dodeli pomoč za tekoče poslovanje. Ta pomoč ne presega desetih let. Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov v obdobju, v katerem je pomoč dodeljena. V vzhodni regiji se intenzivnost naložb v inovacijske grozde lahko poveča na 65%, v zahodni regiji pa na 55%. Pri pomoči za inovacijske grozde je potrebno upoštevati prag dodelitve pomoči največ 10 milijonov evrov na grozd.

Pomoči za inovacije za MSP

Pomoči za inovacije za MSP se dodeljujejo z namenom hitrejšega inoviranja v okolju MSP-jev.

Upravičeni so stroški:

- za pridobivanje, potrjevanje in obrambe patentov ter druga neopredmetena sredstva,
- za napotitev visokokvalificiranega osebja iz raziskovalne organizacije za širjenje znanja ali velikega podjetja, ki dela na področju raziskav, razvoja in inovacij na novo ustanovljenem delovnem mestu pri upravičencu in ne nadomešča drugega osebja,
- svetovalnih in podpornih storitev za inovacije vključno s storitvami, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne infrastrukture, preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi.

Visokokvalificirano osebje pomeni osebje z diplomo terciarnega izobraževanja in vsaj petimi leti ustreznih strokovnih izkušenj, kar lahko vključuje tudi doktorsko usposabljanje.

Napotitev pomeni začasno zaposlitev osebja s strani upravičenca in s pravico osebja, da se vrne k prejšnjemu delodajalcu.

Svetovalne storitve za inovacije pomenijo svetovanje, pomoč ali usposabljanje na področju prenosa znanja, pridobitve, zaščite ali izkoriščanja neopredmetenih sredstev ter uporabe

standardov in predpisov, v katerih so zajete, ter svetovanje, pomoč ali usposabljanje pri uvajanju ali uporabi inovativnih tehnologij in rešitev (vključno z digitalnimi);

Podporne storitve za inovacije pomenijo zagotavljanje pisarniških prostorov, bank podatkov, storitev v oblaku in shranjevanja podatkov, knjižnic, tržnih raziskav, laboratorijev, označevanja kakovosti, preskušanja, eksperimentiranja in certificiranja ali drugih povezanih storitev, vključno s tistimi, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne infrastrukture, preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi, da se razvijejo učinkovitejši ali tehnološko naprednejši proizvodi, procesi ali storitve, vključno z izvajanjem inovativnih tehnologij in rešitev (tudi digitalnih);

Intenzivnost pomoči ne sme presegati 50 % upravičenih stroškov. Pomoč za inovacije za MSP ne sme presegati 10 milijonov EUR na podjetje in na projekt. V posebnem primeru pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije se lahko intenzivnost pomoči poveča do 100 % upravičenih stroškov pod pogojem, da celotni znesek pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije ne presega 220 000 EUR na podjetje v katerem koli triletnem obdobju.

Pomoč za procesne in organizacijske inovacije

Pomoč za procesne in organizacijske inovacije je relevantna predvsem za MSP, saj se soočajo z omejitvami, ki lahko zmanjšujejo njihovo zmožnost za izboljšanje proizvodnih in storitvenih zmogljivosti ali za občutno izboljšanje poslovnih praks, organizacije delovnega mesta in zunanjih odnosov. Pomoč za velika podjetja je dovoljena le, če pri tej dejavnosti sodelujejo z MSP.

Organizacijske inovacije pomenijo izvajanje novih organizacijskih metod na ravni podjetja (na ravni skupine v danem industrijskem sektorju v EGP), pri organizaciji delovnega mesta ali v poslovnih odnosih, tudi na primer z uporabo novih ali inovativnih digitalnih tehnologij. Ta opredelitev pojma izključuje spremembe, ki temeljijo na organizacijskih metodah, ki jih podjetje že uporablja, spremembe strategije upravljanja, združitve in prevzeme, prenehanje uporabe procesa, preprosto kapitalsko zamenjavo ali razširitev, spremembe, ki izhajajo izključno iz sprememb cen faktorjev, prilagajanje željam strank, lokalizacijo, redne sezonske in druge ciklične spremembe ter trgovanje z novimi ali znatno izboljšanimi proizvodi.

Procesne inovacije pomenijo izvajanje novih ali znatno izboljšanih proizvodnih ali dostavnih metod, vključno z znatnimi spremembami tehnik, opreme ali programske opreme, na ravni podjetja (na ravni skupine v danem industrijskem sektorju v EGP), tudi na primer z uporabo novih ali inovativnih digitalnih tehnologij ali rešitev. Ta opredelitev pojma izključuje manjše spremembe ali izboljšave, povečanje proizvodnih ali storitvenih zmogljivosti z dodajanjem proizvodnih ali logističnih sistemov, zelo podobnih tistim, ki so že v uporabi, prenehanje uporabe procesa, preprosto kapitalsko zamenjavo ali razširitev, spremembe, ki izhajajo izključno iz sprememb cen faktorjev, prilagajanje željam strank, lokalizacijo, redne sezonske in druge ciklične spremembe ter trgovanje z novimi ali znatno izboljšanimi proizvodi.

Upravičeni stroški za procesne in organizacijske inovacije so:

- stroški osebja,
- stroški instrumentov, opreme, objektov in zemljišč v obsegu ter za obdobje uporabe v projektu,
- stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov na podlagi strogo poslovnega odnosa,
- dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali kot neposredna posledica projekta.

Intenzivnost pomoči ne presega 15 % upravičenih stroškov za velika podjetja in 50 % upravičenih stroškov za MSP. Pomoč za velika podjetja je združljiva le, če dejansko sodeluje z MSP v dejavnosti, ki prejema pomoč, in če sodelujoča MSP povzročijo vsaj 30 % skupnih upravičenih stroškov. Pomoč za procesne in organizacijske inovacije ne sme presegati 12,5 milijona EUR na podjetje in na projekt.

6.2.3 Pogoji za dodeljevanje pomoči za usposabljanja

Pomoč za usposabljanja je relevantna predvsem za uporabo naprednih digitalnih tehnologij, umetne inteligence, robotike, avtomatizacije, poslovnih modelov in konceptov. Prav tako je pomemben tudi prenos znanja iz visokošolskih in raziskovalnih organizacij v prakso. Pomoč je predvsem namenjena MSP-jem in drugim organizacijam, ki prispevajo k hitrejši digitalni preobrazbi in posledično učinkovitejšemu podpornemu okolju za podjetništvo.

Pomoč za usposabljanja se ne dodeljuje za usposabljanje, ki ga podjetja zagotavljajo zaradi usklajenosti z obveznimi nacionalnimi standardi za usposabljanje.

Upravičeni stroški so naslednji:

- stroški osebja za inštruktorje za ure, ko inštruktorji sodelujejo pri usposabljanju;
- stroški poslovanja v zvezi z inštruktorji in udeleženci usposabljanja, ki so neposredno povezani s projektom usposabljanja, na primer potni stroški, stroški nastanitve, material in zaloge, ki so neposredno povezani s projektom, amortizacija orodja in opreme, če se uporabljajo izključno za projekt usposabljanja;
- stroški svetovalnih storitev, povezanih s projektom usposabljanja;
- stroški osebja v zvezi z udeleženci usposabljanja in splošni posredni stroški (upravni stroški, najemnine, režijski stroški) za ure, ko udeleženci usposabljanja sodelujejo pri usposabljanju.

Intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih stroškov. Največji znesek pomoči na projekt usposabljanja je 3 milijone EUR. Intenzivnost se lahko poveča, in sicer do največje intenzivnosti pomoči v višini 70 % upravičenih stroškov:

- za 10 odstotnih točk, če je usposabljanje namenjeno invalidnim delavcem ali prikrajšanim delavcem;
- za 10 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena srednjemu podjetju, in za 20 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena malemu podjetju.

6.2.4 Pogoji za dodeljevanje regionalne pomoči

Regionalna pomoč se lahko dodeli za začetno naložbo ali za začetno naložbo, ki ustvari novo gospodarsko dejavnost.

Začetna naložba pomeni naložbo, ki je povezana s širitvijo zmogljivosti obstoječe poslovne enote, diverzifikacijo proizvodnje poslovne enote na proizvode ali storitve, ki jih poslovna enota predhodno ni proizvajala ali zagotavljala ali bistveno spremembo v celotnem proizvodnem procesu proizvodnje proizvodov ali zagotavljanja storitev, na katere se nanaša naložba, v poslovni enoti.

Začetna naložba, ki ustvari novo gospodarsko dejavnost pomeni naložbo, ki je povezana z diverzifikacijo dejavnosti poslovne enote, pod pogojem, da nova dejavnost ni enaka ali podobna dejavnosti, ki jih je poslovna enota že opravljala.

Pridobitev delnic podjetja ali poslovnih deležev se ne šteje za začetno naložbo, prav tako ne za začetno naložbo, ki ustvari novo gospodarsko dejavnost. Nadomestna naložba ne pomeni začetne naložbe.

Enaka ali podobna dejavnost je dejavnost, zajeta v istem razredu (štirimestni številčni šifri) statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2, kakor je določena v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L št. 393 z dne 30. 12. 2006, str. 1), zadnjič spremenjeni z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/137 z dne 10. oktobra 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 (UL L št. 19 z dne 20. 1. 2023, str. 5).

Regionalna pomoč se lahko dodeli za:

- začetne naložbe MSP in velikim podjetjem na območjih »a« po uredbi, ki ureja karto regionalne pomoči,
- začetne naložbe MSP na območjih »c« po uredbi, ki ureja karto regionalne pomoči, ter
- začetne naložbe velikih podjetij za potrebe vzpostavitve nove gospodarske dejavnosti na območjih »c« po uredbi, ki ureja karto regionalne pomoči.

Regionalna pomoč se lahko dodeli za upravičene stroške naložbe v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva.

V primeru regionalne državne pomoči se rok za dokončanje naložbe opredeli z javnim razpisom, pri čemer pa ta rok ne more biti daljši od treh let od začetka del z možnostjo podaljšanja v primeru utemeljenih razlogov³.

Opredmetena sredstva pomenijo obrate, stroje in opremo. Pridobljena sredstva so nova, razen za MSP in pri prevzemu poslovne enote.

Stroški, povezani z zakupom opredmetenih osnovnih sredstev, se lahko kot upravičeni stroški upoštevajo:

- pri obratih ali strojih, če je zakup izveden v obliki finančnega zakupa in zakupna pogodba vsebuje določbe o obveznem nakupu sredstev po izteku zakupa.

Neopredmetena sredstva pomenijo sredstva, ki nimajo fizične ali finančne oblike (na primer patenti, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina) in se upoštevajo kot upravičen strošek naložbe pod naslednjimi pogoji:

- se uporabljajo izključno v podjetju, ki je prejemnik pomoči,
- se lahko amortizirajo,
- so pridobljena pod tržnimi pogoji od tretje osebe, ki ni povezana s prejemnikom pomoči in
- so vključena v osnovna sredstva podjetja, ki prejme pomoč, in vezana na naložbo, za katero je dodeljena pomoč pri velikem podjetju najmanj pet let, pri MSP pa najmanj tri leta od dneva zaključka naložbe.

Za velika podjetja so stroški neopredmetenih sredstev upravičeni le do 50 % celotnih upravičenih naložbenih stroškov za začetno naložbo. Za MSP je upravičenih 100 % stroškov neopredmetenih sredstev.

Prejemnik pomoči potrdi, da ni izvedel premestitve⁴ v poslovno enoto, v kateri naj bi se izvajala začetna naložba, za katero se zaprosi pomoč, v dveh letih pred vlogo za pomoč, in poda

³ Razlog za podaljšanje je lahko povezan z objektivnimi okoliščinami zaradi katerih utemeljeno ni bilo mogoče dokončati projekta, pri čemer velja, da teh okoliščin ni bilo mogoče vnaprej predvideti oziroma se jim izogniti in da so neposredno povezane z izvedbo projekta (okoliščine kot je bila npr. pandemija COVID-19, vojna v Ukrajini itd.)

⁴ Premestitev pomeni prenos enake ali podobne dejavnosti ali njenega dela iz poslovne enote v eni pogodbenici Sporazuma EGP (začetna poslovna enota) v poslovno enoto v drugi pogodbenici Sporazuma EGP, v kateri se izvede naložba, ki prejme pomoč (poslovna enota, ki prejme pomoč). Do prenosa pride, če izdelek ali storitev v začetni poslovni enoti in poslovni enoti, ki prejme pomoč, vsaj delno služi istemu

zavezo, da tega ne bo storil do dveh let po dokončanju začetne naložbe, za katero se zaprosi pomoč.

Prejemnik pomoči mora ohranjati naložbo na območju, kjer je prejel pomoč, vsaj 5 oziroma 3 leta v primeru MSP po zaključku podprte naložbe.

Pri pomoči, dodeljeni velikim podjetjem za bistveno spremembo v proizvodnem procesu, upravičeni stroški presegajo znesek amortizacije sredstev, povezanih z dejavnostjo, ki naj bi se modernizirala, v zadnjih treh poslovnih letih.

Pri pomoči, dodeljeni velikim podjetjem ali MSP za diverzifikacijo obstoječe poslovne enote, upravičeni stroški za vsaj 200 % presegajo knjigovodsko vrednost ponovno uporabljenih sredstev, kot je bila evidentirana v poslovnem letu pred začetkom del.

Vsaka naložba, ki jo je začelo isto podjetje (na ravni skupine) v treh letih od datuma začetka del pri drugi naložbi, ki prejema državno pomoč, in je povezana z enako ali podobno dejavnostjo ter se izvaja v isti regiji na ravni 3 standardne klasifikacije statističnih teritorialnih enot, je del enotne naložbe. V kolikor gre pri enotni naložbi za velik naložbeni projekt, skupni znesek pomoči za enotno naložbo ne sme presegati prilagojenega zneska pomoči za velike naložbene projekte.

Največja intenzivnost pomoči, izražena v bruto ekvivalentu nepovratnih sredstev⁵, ne sme preseči najvišje intenzivnosti pomoči določene v uredbi, ki ureja karto regionalne pomoči.

Za regionalne pomoči do:

- na območju »a«: 30 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 40 % za srednje veliko podjetje in 50 % za malo podjetje,
- na območju »c«: 15 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 25 % za srednje veliko podjetje in 35 % za malo podjetje, razen na upravičenih območjih Obalno-kraške statistične regije, kjer lahko intenzivnost pomoči znaša do 25 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 35 % za srednje veliko podjetje in 45 % za malo podjetje.

Na območju občin Savinjsko-šaleške premogovne regije (občine Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje) ter Zasavske premogovne regije (občine Hrastnik, Litija, Trbovlje in Zagorje ob Savi) veljajo povečane stopnje intenzivnosti pomoči, in sicer: 40 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 50 % za srednje veliko podjetje in 60 % za malo podjetje.

Prejemnik pomoči zagotovi finančni prispevek v višini vsaj 25 % upravičenih stroškov z lastnimi sredstvi ali z zunanjim financiranjem v obliki, ki ni povezana z javno pomočjo.

Velik naložbeni projekt pomeni začetno naložbo, pri kateri upravičeni stroški pri projektu presegajo vrednost 50.000.000,00 evrov. Izračunano na osnovi cen in menjalnih tečajev na dan dodelitve pomoči. V okviru sheme regionalne pomoči se pomoč za velike naložbene projekte ne bo dodeljevala.

Če višina pomoči presega prilagojeni znesek pomoči in upravičeni stroški naložbe presegajo 110.000.000 evrov, je potrebna prijava pomoči Evropski komisiji.

Poleg omejitev dodelitve pomoči dejavnostim iz poglavja 6.2 se pomoč ne sme dodeliti še:

namenu in izpolnjuje zahteve ali potrebe iste vrste strank, pri tem pa pride tudi do izgube delovnih mest pri enaki ali podobni dejavnosti v eni od začetnih poslovnih enot upravičenca v EGP.

⁵ Bruto ekvivalent nepovratnih sredstev pomeni znesek subvencije, predan upravičencu (prejemniku pomoči) v obliki nepovratnih sredstev pred vsakim odbitkom davkov ali drugih dajatev.

- sektorju jeklarstva, lignita in premogovništva;
- prometnemu sektorju in povezani infrastrukturi;
- proizvodnji, shranjevanju, prenosu in distribuciji energije in energetske infrastrukturi;
- pomoč v sektorju širokopasovnih povezav.

6.3 Splošni pogoji za dodeljevanje pomoči »de minimis«

Do pomoči po pravilu »de minimis« so upravičena MSP in velika podjetja.

Do dodelitve javnih sredstev je upravičen upravičenec, ki izpolnjuje navedene pogoje:

- Sedež, poslovna enota ali podružnica podjetja, ki je deležno razvojne spodbude, je v Republiki Sloveniji (drugi odstavek 5. člena ZPOP-1).
- Podjetje nima neporavnanih obveznosti do Republike Slovenije iz naslova davkov in prispevkov (drugi odstavek 5. člena ZPOP-1).
- Podjetje ni v težavah skladno s točkami a, b in e 18. točke 2. člena Uredbe 651/2014/EU⁶.
- Podjetje ni v postopku prisilne poravnave, stečajnem postopku, postopku likvidacije ali prisilnega prenehanja, z njegovimi posli iz drugih razlogov ne upravlja sodišče, ni opustil poslovne dejavnosti in na dan oddaje vloge ni bil v stanju insolventnosti, v skladu z določbami Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US in 102/23) in ni v postopku likvidacije po Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23).
- Podjetje ne prejema, ali ni v postopku pridobivanja državnih pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah po Zakonu o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (Uradni list RS, št. 5/17).

Pomoč se lahko dodeli v skladu z Uredbo 2023/2831/EU.

Pomoč je lahko dodeljena podjetjem v vseh sektorjih, razen:

- podjetjem, dejavnim v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture;
- podjetjem, dejavnim v predelavi in trženju ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, nabavljenih ali danih na trg;
- podjetjem, dejavnim v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov;
- podjetjem, dejavnim v predelavi in trženju kmetijskih proizvodov;

⁶ Ob upoštevanju ostalih v tem poglavju zapisanih pogojev „podjetje v težavah“ pomeni tudi podjetje, za katerega velja vsaj ena od naslednjih okoliščin skladno z 18. točko 2. člena Uredbe 651/2014/EU:

(a) če je v primeru družbe z omejeno odgovornostjo (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta) zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica vpisanega osnovnega kapitala. To je v primeru, ko nakopičene izgube, ki se odštejejo od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo kot del lastnih sredstev družbe), povzročijo negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala. Za namene te določbe se „družba z omejeno odgovornostjo“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge I k Direktivi 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta (1), „osnovni kapital“ pa vključuje po potrebi vse vplačane presežke kapitala;

(b) če je v primeru družbe, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica njenega kapitala, kot je prikazan v računovodskih izkazih družbe. Za namene te določbe se družba, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge II k Direktivi 2013/34/EU;

(e) če je v primeru podjetja, ki ni MSP, v zadnjih dveh letih:

(1) knjigovodsko razmerje med dolgovi in lastnim kapitalom večje od 7,5 in

(2) razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) in kritjem obresti nižje od 1,0.

- kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene oziroma količine takih proizvodov, ki so nabavljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je na trg dalo zadevno podjetje;
- kadar je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;

Če je podjetje dejavno v enem od zgoraj navedenih sektorjev, obenem pa je dejavno v enem ali več drugih sektorjev, ki niso navedeni zgoraj, se pomoč »de minimis« lahko dodeli za nenavedene sektorje ali dejavnosti pod pogojem, da ima podjetje ločene računovodske izkaze s katerimi zagotovi, da izključeni sektorji ne prejemajo državne pomoči.

Pomoč ni dovoljena za dejavnosti povezane z izvozom v tretje države ali države članice ali da se pogojuje s pogojem, da se daje prednost domačim proizvodom pred uvoženimi.

Pomoč ni dovoljena za aktivnosti, povezane z izvozom, ko je pomoč neposredno vezana na izvožene količine, vzpostavitev in delovanje distribucijskega mreže ali na druge tekoče izdatke, povezane z izvozno aktivnostjo⁷.

Intenzivnost pomoči »de minimis« znaša do 100 % upravičenih stroškov za končne prejemnike (podjetja). Skupni znesek pomoči, dodeljen enotnemu podjetju na podlagi pravila »de minimis« ne sme presegati 300.000 evrov v obdobju zadnjih treh let, ne glede na obliko ali namen pomoči.

Enotno podjetje pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

- imajo večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,
- imajo pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
- imajo pravico izvrševati prevladujoč vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu,
- podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja,
- podjetje, ki je v katerem koli razmerju iz predhodnih alinej prek enega ali več drugih podjetij, prav tako velja za enotno podjetje.

Upravičeni stroški so:

- stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom,
- stroški za službena potovanja,
- stroški storitev zunanjih izvajalcev,
- stroški nakupa opredmetenih osnovnih sredstev,
- stroški nakupa neopredmetenih osnovnih sredstev,
- stroški najema opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev,
- posredni stroški (posredni stroški so stroški, ki niso neposredno povezani z eno samo aktivnostjo projekta, a so potrebni za njegovo izvajanje. Lahko so pavšalno določeni (npr. kot odstotek neposrednih stroškov).

V primeru združitve ali pripojitve se vsa prejšnja pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli od podjetij, udeleženih v združitvi, upošteva pri ugotavljanju, ali nova pomoč »de minimis« za novo ali prevzemno podjetje presega zgornjo mejo iz prejšnjega odstavka. Pomoč »de minimis«, ki je bila zakonito dodeljena pred združitvijo ali pripojitvijo, ostane zakonita.

V primeru, da se podjetje razdeli na dve ali več ločenih podjetij, se pomoč »de minimis«, dodeljena pred razdelitvijo, dodeli podjetju, ki je bilo deležno, in to je načeloma podjetje, ki

⁷ Pomoč za kritje stroškov študij ali svetovalnih storitev, potrebnih za uvajanje novega ali obstoječega proizvoda na novem trgu v drugi državi članici ali tretji državi, se ne šteje za pomoč dejavnostim, povezanim z izvozom.

prevzame dejavnosti, za katere se je pomoč »de minimis« uporabila. Če taka dodelitev ni mogoča, se pomoč »de minimis« dodeli sorazmerno na podlagi knjigovodske vrednosti lastniškega kapitala novih podjetij na dejanski datum razdelitve.

Pri kumulaciji pomoči po pravilu »de minimis« je treba upoštevati, da:

- se pomoč po pravilu »de minimis« ne sme kumulirati s pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali pomočjo za isti ukrep za financiranje tveganja, če bi se s takšno kumulacijo presegla največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči (največje intenzivnosti in zneski pomoči so opredeljeni v poglavjih 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3 in 6.2.4 po posameznih vrstah pomoči in z Uredbo 651/2014/EU),
- se pomoč po pravilu »de minimis«, dodeljena v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, lahko kumulira s pomočjo po pravilu »de minimis«, dodeljeno v skladu z uredbama Komisije (EU) št. 1408/2013⁸ in (EU) št. 717/2014⁹ do zgornje meje opredeljene v tem poglavju,
- se pomoč po pravilu »de minimis«, dodeljena v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, lahko kumulira s pomočjo po pravilu »de minimis«, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2832¹⁰.

Dajalec pomoči mora od prejemnika te pomoči pred dodelitvijo sredstev pridobiti pisno:

- izjavo o že prejetih pomočeh po pravilu »de minimis«, vključno z navedbo dajalcev pomoči in zneskov, ki jih je prejemnik prejel v obdobju zadnjih treh let, ter izjavo o vloženih kandidaturah za pomoč, z navedbo organa, pri katerem je bila kandidatura vložena, in zaprosenega zneska
- izjavo o drugih že prejetih (ali zaprosenih) pomočeh za iste upravičene stroške ter zagotovilo, da z dodeljenim zneskom pomoči po pravilu »de minimis« ne bo presežena zgornja meja pomoči po pravilu »de minimis«, in dovoljene intenzivnosti pomoči,
- izjavo prejemnika, v pisni obliki, ali gre za primer pripojenega podjetja ali delitve podjetja,
- izjavo prejemnika s seznamom vseh, z njim povezanih podjetij.

Šteje se, da je pomoč po pravilu »de minimis« dejansko dodeljena z izdajo sklepa.

Dajalec pomoči po pravilu »de minimis« mora pisno obvestiti prejemnika:

- da je pomoč dodeljena po pravilu »de minimis« v skladu z Uredbo 2023/2831/EU in
- o znesku »de minimis« pomoči.

Pomoč, plačljiva v več obrokih, se diskontira na vrednost, ki jo je imela ob dodelitvi. Obrestna mera, ki se uporablja za diskontiranje, je diskontna stopnja, ki velja ob dodelitvi pomoči.

MDP bo hranil evidence o prejeti pomoči 10 poslovnih let od datuma dodelitve zadnje pomoči.

V primeru, da:

⁸ Uredba Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023).

⁹ Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023).

¹⁰ Uredba Komisije (EU) 2023/2832 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L št. 2023/2832 z dne 15. 12. 2023), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 2024/90320 z dne 30. 5. 2024).

- prejemnik pomoči projekta ne bo izvedel,
- prejemnik nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči iste države članice za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom,
- prejemnik pomoči ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oziroma zavajajoče izjave ter ob drugih kršitvah in nepravilnostih,
- prejemnik pomoči redno ne plačuje plač in socialnih prispevkov,
- je davčni dolжник in je javno objavljen na seznamu neplačnikov na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek,
- nima poravnane vračila preveč izplačane pomoči po pravilu »de minimis« ali državne pomoči na podlagi predhodnega poziva pristojnega ministrstva,

se prejeta javna sredstva vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi vrnejo oziroma se javna sredstva ne dodelijo.

Ukrepi, ki bodo izvedeni v primeru, da:

- prejemnik pomoči projekta ne bo izvedel,
- prejemnik pomoči ob sklenitvi pogodbe ni dal pravih podatkov oziroma zavajajoče izjave ter ob drugih kršitvah in nepravilnostih,

se smiselno opredelijo v posameznem javnem razpisu oziroma v drugem načinu izvedbe izbora oziroma v pogodbi o sofinanciranju, skladno z veljavno zakonodajo.

7 PODROČJA IZVAJANJA PROGRAMA

Digitalna preobrazba gospodarstva prinaša spremembe v poslovnih modelih, procesih, produktih, kompetencah, učinkovitosti podjetij in posameznikov ter v odnosih s strankami z uporabo sodobnih IKT in konceptov. Omogoča večjo konkurenčnost, prilagodljivost in rast podjetij s povečanjem dodane vrednosti na zaposlenega. Digitalna preobrazba je ključna tudi v tradicionalnih panogah, saj se rast lahko poveča le z nadgradnjo obstoječih poslovnih modelov ob uporabi naprednih digitalnih tehnologij. Učinki uspešno izvedene digitalne preobrazbe se kažejo v večji mednarodni konkurenčnosti podjetij.

Digitalno preobrazbo gospodarstva je smiselno utemeljiti tudi na konceptu industrije 4.0 in povečanju uporabe naprednih digitalnih tehnologij (internet stvari, tehnologija za obdelavo velepodatkov, umetna inteligenca, kvantno računalništvo, tehnologija veriženja blokov, kibernetska varnost, napovedna analitika in pametno napovedovanje odločitev, visoko zmogljivo računalništvo, virtualna in obogatena resničnost (metaverzum, razširjena resničnost), WEB 3.0, tehnologije 5G itd.). Pri digitalizaciji gospodarstva je treba upoštevati tudi storitvene dejavnosti. Nove tehnologije in poslovni modeli vplivajo na skoraj vse vidike našega življenja, družbe in trgov ter ustvarjajo nove izzive.

Za pospešeno rast produktivnosti bodo morala slovenska podjetja ne le pospešiti uvajanje posameznih (zahtevnejših) tehnologij, ampak se bodo morala (digitalne in) poslovne preobrazbe lotiti celoviteje in bolj ambiciozno, tako v smislu digitalizacije in trajnosti kot krepitve organizacijskih dejavnikov, z večjim poudarkom na prodornosti, ustvarjalnosti in inovativnosti¹¹.

7.1 Napredne digitalne tehnologije in podporno okolje za pospešitev digitalnega preoblikovanja gospodarstva

Na področjih uvajanja naprednih digitalnih tehnologij bomo z namenom zagotavljanja učinkovitega podjetniškega okolja povezovali kompetence in potencialne za razvoj novih

¹¹ UMAR – Poročilo o produktivnosti

produktov, storitev in celovitih rešitev. V tem okviru bo pozornost posvečena podpornemu okolju za digitalno preobrazbo, ter netehnološkim inovacijam na prioritetnih področjih uporabe, definiranih v Digitalni Sloveniji 2030, Strategiji pametne specializacije S5, Slovenski industrijski strategiji 2021 – 2030, Strategiji digitalne transformacije gospodarstva, Nacionalnem programu spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v Republiki Sloveniji do leta 2025.

7.1.1 Predstavitev področja

Uvajanje in uporaba zahtevnejših tehnologij med njimi tudi digitalnih, ostaja izziv, še posebej za MSP, za oblačne storitve pa to velja za vsa podjetja. Slovenija se še naprej uvršča med konkurenčnejše države, tudi v segmentu MSP, kar pa ne zadostuje za preprečitev nadaljnega relativnega zaostajanja pri digitalni intenzivnosti slovenskih podjetij. Leta 2018 so bila ta namreč še na petem, v letu 2021 pa že na desetem mestu v EU. Na stagnacijo kažejo tudi predhodni podatki o zrelosti podjetij pri uvajanju industrije 4.0. Med letoma 2018 in 2022 je namreč delež podjetij, ki izkazujejo visoko pripravljenost celo padel z 26,3 % na 24,4 %.

Povečuje se vrzel med vlaganji v IKT tehnologije v Sloveniji in povprečjem držav EU. Posledica tega je, da skozi zadnje desetletje zelo počasi zapiramo produktivnostno vrzel do povprečja EU, pri čemer so se nam države višegrajske četverice zelo približale (2008 15 % prednosti, 2020 le še 3 %). Na osnovi Poročila o produktivnosti UMAR 2021 se ugotavlja, da sta digitalizacija in digitalna preobrazba ključni za dvig produktivnosti in konkurenčnosti gospodarstva.

Slovenija na podlagi ugotovitev DESI indeksa pospešuje digitalizacijo svojih sedanjih industrij in polaga temelje za sodobnejše gospodarske sektorje, ki temeljijo na internetu stvari, velepodatkih, umetni inteligenci (UI), kvantnem računalništvu, storitvah računalništva v oblaku in mikroelektroniki. Naložbe v te industrije usmerja prek nacionalnih javnih sredstev, kohezijskih sredstev in Načrta za okrevanje in odpornost. To je pomembno za doseganje cilja Digitalnega desetletja v 2030, to je, da 75 % podjetij uporablja storitve v oblaku ali umetno inteligenco ali velepodatke.

Za učinkovito digitalno preobrazbo podjetij bosta, poleg prilagoditve poslovnih procesov skozi krepitev tehnološke opremljenosti pomembna zlasti dva elementa, in sicer krepitev digitalnih kompetenc zaposlenih za uporabo naprednih tehnologij in prilagajanje novim zahtevam, ki iz njih izvirajo ter povezave z inovativnimi MSP in startup/scaleup podjetji.

7.1.2 Opis ukrepa Podpornega okolja za digitalno preobrazbo

Evropska komisija je 19. aprila 2016 sprožila prvo pobudo Paket za enotni digitalni trg, povezano z industrijo. Na podlagi in dopolnitvi različnih nacionalnih pobud za digitalizacijo industrije je Komisija sprožila nadaljnje naložbe v digitalizacijo industrije in podprla ustvarjanje boljših okvirnih pogojev za digitalno industrijsko revolucijo. Vizijo, cilje in možnosti za uspešno digitalno preobrazbo Evrope do leta 2030 je Evropska komisija marca 2021 predstavila v dokumentu Evropsko Digitalno desetletje: digitalni cilji za leto 2030, kjer je predlagan dogovor o sklopu digitalnih načel za hitro uvedbo pomembnih več državnih projektov in pripravo zakonodajnega predloga, ki določa trden okvir upravljanja, za spremljanje napredka – Digitalni kompas. Eden pomembnejših stebrov prizadevanja evropske industrije je aktivnost za razvoj mreže digitalnih inovacijskih stičišč (*angl. DIH – Digital Innovation Hubs*).

Ukrep je namenjen zagotavljanju ustrezne podpore, vsem subjektom z namenom hitrejšega digitalnega preoblikovanja in povezovanju/seznanjanju subjektov z najnovejšimi evropskimi praksami na področju digitalizacije.

Evropska digitalna inovacijska središča bodo pomagala premostiti težave digitalne tranzicije, tako med podjetji, javnim organizacijam in v javni upravi. Ker je trenutno uporaba digitalnih

storitev, predvsem na strani MSP še vedno na nizki stopnji, je potrebno deležnike pri digitalni transformaciji ustrezno podpreti, jih seznaniti z dobrimi praksami in jim omogočiti celosten pristop k digitalizaciji.

EDIH-i bodo pomagali MSP-jem tako, da jih bodo opremili z bistvenimi digitalnimi orodji za izboljšanje njihove konkurenčnosti, nadgradnjo infrastrukture in povečanje splošnih digitalnih zmogljivosti. EDIH-i bodo to dosegli s poudarkom na različnih tehnologijah, vključno z umetno inteligenco.

Z ukrepom se podpira podporno okolje, ki bo podjetjem pomagalo pri izboljšanju poslovnih/produksijskih procesov, izdelkov ali storitev z uporabo digitalnih tehnologij z:

- zagotavljanjem dostopa do tehničnega znanja in testiranja, ter možnostjo »testiranja pred investiranjem«,
- zagotavljanjem inovacijskih storitev, kot so svetovanje glede financiranja, usposabljanje in razvoj veščin, ki so ključni za uspešno digitalno transformacijo,
- podporo podjetjem pri reševanju okoljskih vprašanj, zlasti glede uporabe digitalnih tehnologij za trajnost in krožno gospodarstvo.

S predvidenim ukrepom se želi kar najhitreje digitalno preoblikovati podjetja, predvsem MSP. Za te namene se izvajajo tudi aktivnosti informiranja, usposabljanja, delavnic, poslovnih srečanj, promocije, povezovanja, mreženja, svetovanja, ipd.

Evropska komisija financira izbrane projekte EDIH v višini do 50%. Republika Slovenija izbrane EDIH-e podpira v višini do 25% za prvi razpis in do 50% za drugi razpis. V prvem razpisu preostanek sredstev prijavitelji zagotovijo iz lastnih sredstev. Ukrep temelji na javnem pozivu za izbor digitalnih inovacijskih stičišč (DIH) za Evropska digitalna inovacijska stičišča EDIH in nato javnem razpisu Evropske komisije.

7.1.2.1 Cilji, rezultati in kazalniki

Ciljne vrednosti za leto 2030 so določene na podlagi projekcij dolgoročnih trendov glede na izhodiščne podatke ob upoštevanju načrtovanih aktivnosti v dokumentu Digitalno desetletje ter Strategije Digitalna Slovenija 2030.

Vzpostavitev Evropskih digitalnih inovacijskih stičišč bo pripomoglo k boljšemu pregledu ponudbe storitev za digitalno preoblikovanje, večji promociji, dvigu ozaveščenosti o pomenu digitalne preobrazbe. Vzpostavljene bodo možnosti, da organizacije, ki želijo stopiti na pot digitalnega preoblikovanja ideje najprej nevtrarno testirajo pred investicijo. Oblikovala se bodo podporna okolja s potrebnimi kompetencami, možnostmi za mreženje in iskanje virov financiranja ter povezovanja z drugimi evropskimi EDIH-i v skupno mrežo.

Cilji in kazalniki

Na projektu se bodo spremljali sledeči kazalniki za prvi javni razpis 2022-2026:

1. Število MSP, ki so prejela svetovanja za digitalno transformacijo. Cilj je 160 MSP-jev.
2. Število podprtih podjetij in drugih organizacij, ki so prejela storitve za raziskovalne in razvojne projekte, za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, za inovacije za MSP ter za procesne in organizacijske inovacije. Cilj je 60 podprtih podjetij in drugih organizacij.
3. Število podprtih grozdov. Cilj je podpreti 2 grozda.
4. Podpora izboljšanju digitalnih kompetenc med zaposlenimi (ne glede na profile), vključno z možnostmi za prekvalifikacije. Cilj je 860 oseb z novimi digitalnimi kompetencami.

Na projektu se bodo spremljali sledeči kazalniki za drugi javni razpis 2026-2029:

1. Število MSP, ki so prejela svetovanja za digitalno transformacijo. Cilj je 158 MSP-jev.
2. Število podprtih podjetij in drugih organizacij, ki so prejela storitve za raziskovalne in razvojne projekte, za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, za inovacije za MSP ter za procesne in organizacijske inovacije. Cilj je 53 podprtih podjetij in drugih organizacij.
3. Število podprtih grozdov. Cilj je podpreti 2 grozda.
4. Podpora izboljšanju digitalnih kompetenc med zaposlenimi (ne glede na profile), vključno z možnostmi za prekvalifikacije. Cilj je 915 oseb z novimi digitalnimi kompetencami.

Aktivnosti EDIH-ov:

- a) Svetovalne storitve za investicijsko pripravljenost MSP
 - Iskanje in predstavitev možnosti financiranja (EU, nacionalno, regionalno).
 - Svetovanje za izboljšanje investicijske pripravljenosti MSP.
 - Uporaba AI orodij za iskanje ustreznih virov financiranja.
 - Organizacija delavnic in dogodkov na temo financiranja in investicij.
 - Povezovanje MSP z mrežami, investitorji in partnerji (EEN, Start-up Europe)
 - Izvajanje storitev pomoči pri iskanju investicij (podpora pri inkubaciji in akceleraciji, pomoč pri pridobivanju financ, pomoč pri razvoju projektov). Ocenjevanje in svetovanje podjetjem pri oceni digitalne pripravljenosti in pripravljenosti na UI.
- b) Izvajanje storitev Testiranje-pred-investiranjem
 - Vzpostavitev in posodobitev testnih okolij.
 - Ocena digitalne zrelosti podjetja in zasnova ciljno usmerjenega digitalnega transformacijskega procesa ob podpori integriranih AI rešitev.
 - Izvajanje storitev testiranja, validacije in demonstracije digitalnih rešitev za proizvodna MSP, na podlagi ocene digitalne zrelosti in identificiranih potreb, v realnih ali simuliranih okoljih znotraj vzpostavljenih TBI okolij.
 - Izvajanje storitev testiranje pred investiranjem (dostop do opreme in testnih okolij, študije izvedljivosti in dokazi konceptov, prototipiranje).
- c) Povezovanje in dostop do inovacijskega ekosistema EU (27.člen GBER)
 - Omogočanje dostopa MSP do evropskega AI inovacijskega ekosistema, vključno z orodji, deležniki in regulatornimi smernicami.
 - Krepitev slovenskega inovacijskega okolja prek dogodkov, delavnic in vključevanja lokalnih deležnikov.
 - Aktivno vključevanje v nacionalne in evropske inovacijske mreže, vključno s sodelovanjem z DIGI-SI, SRC in drugimi EDIH-i.
 - Izvajanje storitev grajenja ekosistema in spodbujanje inovacij (letne povezovalne konference, dnevi ekosistema, pomoč in povezovanje s tujimi EDIH-i, povezovanje z EEN, vzpostavitev AI dostopne točke, dnevi inovacij).
- d) Upravljanje in komuniciranje projekta (27.člen GBER)
 - Administrativno in finančno vodenje projekta, koordinacija partnerjev ter spremljanje izvajanja aktivnosti.
 - Zagotavljanje kakovosti, obvladovanje tveganj in usklajenost z etičnimi ter pravnimi zahtevami (npr. GDPR, AI Act).
 - Sodelovanje z DTA pri poročanju, usposabljanjih in skupnih aktivnostih.
 - Izvajanje komunikacijske strategije, vzdrževanje spletne prisotnosti in vizualne podobe projekta.
 - Načrtovanje in priprava splošno usmerjenih izobraževanj za MSP.

- Spremljanje kakovosti in uporabnosti splošnih izobraževanj preko povratnih informacij udeležencev ter prilagajanje vsebin in izvedbe.
 - Promocija rezultatov in organizacija zaključne konference v sodelovanju med SRC in DIGI-SI. Aktivnosti vodenja projekta in aktivnosti komunikacije.
- e) Izvajanje splošnih in poglobljenih izobraževanj in usposabljanj za MSP (31 člen GBER)
- Izvedba splošno usmerjenih izobraževanj za MSP.
 - Izvajanje različnih formatov splošnih usposabljanj (delavnice, webinarji, hibridne oblike, na terenu).
 - Načrtovanje, priprava in izvedba ciljno usmerjenih izobraževanj za MSP.
 - Izvajanje različnih formatov usposabljanj (delavnice, webinarji, hibridne oblike, na terenu), prilagojenih ciljnim skupinam in regijam.

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
Namen ukrepa	Zagotavljanje podpore podjetjem in drugim organizacijam pri digitalnem preoblikovanju
Ciljna skupina	Podjetja, javne in zasebne organizacije, občine, zavodi
Trajanje	Prvi razpis: 2022-2026 in drugi razpis 2026-2029
Shema pomoči	Prvi razpis: največja intenzivnost sofinanciranja do 50% upravičenih stroškov ne glede na spodaj naštetih sheme državnih pomoči. Drugi razpis: največji delež sofinanciranja določen po spodnjih intenzivnostih shem državnih pomoči do 50% intenzivnosti sofinanciranja. • Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU - pomoč za svetovanje v korist MSP, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko a) - pomoč za raziskovalne in razvojne projekte, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko b), - pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko b), - pomoč za inovacijske grozde, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko b), c), d) - pomoč za inovacije za MSP, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko b), - pomoč za procesne in organizacijske inovacije, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko b), - pomoč za usposabljanje, poglavje 7.1.2.1, sklop aktivnosti pod točko e).
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški: • <u>za svetovanje v korist MSP:</u> - dovoljeni upravičeni stroški svetovalnih storitev, ki jih zagotovijo zunanji svetovalci. Intenzivnost pomoči ne presega do 50% za prvi javni razpis in do 50 % upravičenih stroškov za drugi javni razpis. Zadevne

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	storitve niso trajne ali občasne dejavnosti, niti se ne nanašajo na običajne stroške poslovanja podjetja, kot so rutinske storitve davčnega svetovanja, redne pravne storitve ali oglaševanje. • <u>Za raziskovalno in razvojne projekte:</u> - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški stavb v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta se upoštevajo v obliki pavšala do 7 % stroškov uporabljenih za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. - Upravičeni stroški za študije izvedljivosti so stroški študij. Za prvi razpis 2022 – 2026 je največja intenzivnost pomoči do 50% kot sledi:. - Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: ▪ do 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave, ▪ do 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj, ▪ do 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. - Intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini do 50 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (d), pri čemer se točke (b), (c) in (d) ne smejo kombinirati: a) za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja;

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	b) za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: (i) projekt vključuje učinkovito sodelovanje: • med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali • med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav; (ii) rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme; (iii) upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP; (iv) raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; c) za 5 odstotnih točk, če se raziskovalni in razvojni projekt izvaja na območjih ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; Za drugi razpis 2026 – 2029 je intenzivnost pomoči kot sledi: - Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: ▪ do 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave, ▪ do 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj, ▪ do 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. - Intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini do 60 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (d), pri

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	čemer se točke (b), (c) in (d) ne smejo kombinirati: a) za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja; b) b) za 15 odstotnih točk, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: (i) projekt vključuje učinkovito sodelovanje: • med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali • med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav; (i) rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme; (ii) upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP; (iii) raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; c) za 5 odstotnih točk, če se raziskovalni in razvojni projekt izvaja na območjih ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; • <u>za preskusne in eksperimentalne infrastrukture:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za raziskovalno razvojne projekte ne presega do 25 % upravičenih stroškov. - Intenzivnost pomoči za prvi razpis 2022 –2026 se lahko poveča do največ 50% in za drugi razpis 2026-2029 se lahko poveča do največ 50 % upravičenih stroškov naložb srednjih in 60% malih podjetij, in sicer: ▪ za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja; ▪ za dodatnih 10 odstotnih točk za čezmejne preskusne in eksperimentalne infrastrukture, za

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	katere zagotavljata javno financiranje vsaj dve državi članici, ali za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, ocenjene in izbrane na ravni Unije; ▪ za dodatnih 5 odstotnih točk za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, od katerih je najmanj 80 % letne zmogljivosti dodeljenih za MSP. • <u>za inovacijske grozde:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za naložbe v inovacijske grozde ne presega do 50% za prvi razpis 2022 – 2026 in do 50 % upravičenih stroškov za drugi razpis 2026 - 2029. - o Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi: ▪ spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja; ▪ trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda; ▪ upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanj, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju. - o Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde ne presega do 50 % skupnih upravičenih stroškov v obdobju, v katerem je pomoč dodeljena. • <u>za inovacije za MSP:</u> - za pridobivanje, potrjevanje in obrambe patentov ter druga neopredmetena sredstva, - za napotitev visokokvalificiranega osebja (kot je opredeljeno / skladno s 93. in 98. točko 2. člena Uredbe 651/2014/EU) iz raziskovalne organizacije za širjenje znanja ali velikega podjetja, ki dela na področju raziskav, razvoja in inovacij na novo ustanovljenem delovnem mestu pri upravičencu in ne nadomešča drugega osebja, - svetovalnih in podpornih storitev za inovacije vključno s storitvami, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi.

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	- Intenzivnost pomoči za inovacije za MSP do 50% za prvi razpis 2022-2026 in do 50 % upravičenih stroškov za drugi razpis 2026 - 2029. V posebnem primeru pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije za drugi javni razpis se lahko intenzivnost pomoči poveča do 100 % upravičenih stroškov pod pogojem, da celotni znesek pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije ne presega 220 000 EUR na podjetje v katerem koli triletnem obdobju in da skupen delež javnega sofinanciranja (EU in SI) ne preseže 100%. • <u>za procesne in organizacijske inovacije:</u> - stroški osebja, - stroški instrumentov, opreme, objektov in zemljišč v obsegu ter za obdobje uporabe v projektu, - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov na podlagi strogo poslovnega odnosa, - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali kot neposredna posledica projekta. - Intenzivnost pomoči do 50 % upravičenih stroškov za MSP pri prvem razpisu 2022-2026 ter do 50 % upravičenih stroškov za MSP za drugi razpis 2026-2029. • <u>pomoč za usposabljanje:</u> - stroški osebja za inštruktorje za ure, ko inštruktorji sodelujejo pri usposabljanju; - stroški poslovanja v zvezi z inštruktorji in udeleženci usposabljanja, ki so neposredno povezani s projektom usposabljanja, na primer potni stroški, stroški nastanitve, material in zaloge, ki so neposredno povezani s projektom, amortizacija orodja in opreme, če se uporabljajo izključno za projekt usposabljanja; - stroški svetovalnih storitev, povezanih s projektom usposabljanja; - stroški osebja v zvezi z udeleženci usposabljanja in splošni posredni stroški (upravni stroški, najemnine, režijski stroški) za ure, ko udeleženci usposabljanja sodelujejo pri usposabljanju. - Intenzivnost pomoči ne presega do 50% upravičenih stroškov za prvi razpis 2022-2026 in do 50 % upravičenih stroškov za drugi razpis 2026-2029. - Intenzivnost pomoči se lahko poveča za drugi javni razpis, in sicer do največje intenzivnosti pomoči v višini 70 % upravičenih stroškov: za 10 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena srednjemu podjetju, in za 20 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena malemu podjetju. Skupen delež javnega sofinanciranja (EU in SI) ne sme preseči 100%.

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
Izvajalci	Konzorciji podjetij, zavodov, znanstveno raziskovalnih organizacij, tehnoloških parkov, tehnoloških grozdov, razvojnih centrov, občin.
Merila za izbor	Izvajalca (EDIH DIGI SI in EDIH SRC) sta bila izbrana na prvem javnem razpisu EK. Predhodno je bil v Sloveniji izveden postopek z javnim pozivom. Na drugi javni razpis EK se lahko prijavijo samo že obstoječi izvajalci storitev EDIH. Na slovenski strani je bil izveden javni poziv. Merila slovenskega poziva: • sposobnost in izkušnje, • strateške usmeritve, • ustreznost izvedbenega načrta, • izvedljivost in finančna vzdržnost programa/projekta, • trajnost predvidenih rezultatov.
Vsebina	EDIH-i spodbujajo digitalno preobrazbo malih in srednje velikih podjetij (MSP), zagonskih in hitro rastočih podjetij. Evropska vozlišča za digitalne inovacije (EDIH) so točke, "vse na enem mestu", ki podjetjem in organizacijam javnega sektorja pomagajo pri digitalni preobrazbi in postanejo konkurenčnejše. EDIH-i podpirajo podjetja pri izboljševanju poslovnih/proizvodnih procesov, izdelkov ali storitev z uporabo digitalnih tehnologij: • zagotavljanje dostopa do tehničnega strokovnega znanja in testiranja ter možnost „testiranja pred investiranjem“ • zagotavljanje inovacijskih storitev, kot so finančno svetovanje, usposabljanje in razvoj znanj in spretnosti, ki so osrednjega pomena za uspešno digitalno preobrazbo • pomoč podjetjem pri reševanju okoljskih vprašanj, zlasti pri uporabi digitalnih tehnologij za trajnostnost in krožnost. EDIH-i združujejo prednosti regionalne prisotnosti in priložnosti, ki so na voljo vseevropskemu omrežju. Regionalna prisotnost jim omogoča, da prek lokalnega jezika in inovacijskega ekosistema zagotavljajo storitve, ki jih potrebujejo lokalna podjetja. Evropska pokritost mreže omogoča izmenjavo najboljših praks med vozlišči v različnih državah in zagotavljanje specializiranih storitev v regijah, kadar zahtevana znanja in spretnosti niso na voljo na lokalni ravni.
Stopnja sofinanciranja	Javni poziv za izbor digitalnih inovacijskih stičišč (DIH) za Evropska digitalna inovacijska stičišča (EDIH) določa stopnjo do največ 50% za prvi javni razpis in do največ 50 % sofinanciranja s strani Republike Slovenije za potrebe EDIH-ov po pomoči za inovacijske grozde za drugi javni razpis. Za uporabnike storitev EDIH-ov se sofinanciranje izvaja v višini največ 50% za prvi javni razpis 2022-2026 in glede na velikost podjetja in namen pomoči do 100 % za drugi javni razpis 2026 - 2029. Pri tem skupni delež javnega sofinanciranja (EU in SI) ne sme preseči 100%. Slovensko sofinanciranje se nanašajo na zgoraj navedene deleže

Podporno okolje za digitalno preobrazbo	
Ukrep	Podporno okolje za digitalno preobrazbo
	v obsegu 50% upravičenih stroškov. Preostali delež sredstev v višini 50 % celotnih upravičenih stroškov se dodeli iz EU. V tem primeru gre za sredstva, ki bodo neposredno dodeljena s strani EK, na katere RS nima vpliva in posledično ne zapadejo pod pravila državnih pomoči.
Končni upravičenci	Podjetja, znanstveno raziskovalne organizacije, občine, zavodi, javne in zasebne organizacije.
Ocena finančnih sredstev	Prvi javni razpis: 1.581.750 EUR Drugi javni razpis: 2.837.000 EUR SKUPAJ: 4.418.750 EUR
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva – slovenska udeležba
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.2 Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij

Na področja čipov in polprevodniških tehnologij, kamor sodijo tudi kvantni čipi, bomo povezovali iniciative za raziskovanje, načrtovanje in razvoj ter testiranje novih produktov in storitev. Pozornost bo posvečena podpornemu okolju za vzdrževanje ekosistema v skladu z evropskim Aktom o čipih in znotraj akta pobude Čipi za Evropo, ki bo okrepil konkurenčnost in odpornost Evrope na področju polprevodniških tehnologij in aplikacij kot tudi kvantnih tehnologij, ter pomagal doseči digitalni in zeleni prehod.

7.2.1 Predstavitev področja

Čipi in polprevodniki niso povezani le z računalniki in pametnimi telefoni. Vgrajeni so v naše avtomobile, industrijske stroje, gospodinjske aparate, pa tudi v satelite in napredne vojaške naprave. Čipi prežemajo naše življenje in bodo vedno bolj potrebni za naš zeleni in digitalni prehod. Vsebnost čipov v elektronskih napravah je trenutno 24 % (v devetdesetih letih prejšnjega stoletja je bila 14 %), vendar naj bi se do leta 2027 povečala na 26 %.

Ranljivosti v dobavni verigi polprevodnikov lahko izvirajo iz različnih virov in vplivajo na različne akterje. Velik delež elektronike, ki jo kupijo evropski potrošniki, proizvedejo ali sestavijo drugje – najverjetneje na Kitajskem, ki je cilj 35 % svetovne prodaje čipov – proizvajalci elektronskih naprav s sedežem najverjetneje v ZDA, kjer je 33 % sedežev proizvajalcev čipov. Glede na pričakovano letno rast svetovnega povpraševanja za 4,8 % (med letoma 2022 in 2027) in glede na letno rast proizvodnje v EU za 4 % v zadnjih petih letih se bo vrzel med ponudbo in povpraševanjem v EU verjetno povečala, zlasti pri najnaprednejših čipih, potrebnih za vzdrževanje zelenega prehoda, kjer je EU popolnoma odvisna od Tajvana.

Leta 2020 je bilo po vsem svetu proizvedenih več kot 1000 milijard čipov. Delež EU na svetovnem trgu mikročipov je 10 % in cilj EU je, da podvoji delež do leta 2030.

Področje naslavlja tudi posebne potrebe prihodnje generacije sestavnih delov za obdelavo informacij, ki uporabljajo neklasična fizikalna načela, zlasti čipe, ki izkoriščajo kvantne učinke (tj. kvantne čipe). Cilj je krepitev zmogljivosti za pospešen razvoj kvantnih čipov, za kar je potrebno pričeti s pripravljalnimi ukrepi za že sedaj zrele pristope, ki so tehnološko sorodni že uveljavljenim proizvodnim procesom mikroelektronike ali fotonike. Namen teh pripravljalnih

ukrepov je opredeliti najbolj zrele pristope, ki imajo potencial doseganja visoke stabilnosti, visokega izplena, donosnosti, učinkovitosti, robustnosti in kakovosti proizvodnje. Te tehnologije so ključnega pomena za razvoj računalništva, varnih komunikacij, kvantnih senzorjev in integracijo tehnologij kvantnih čipov z obstoječimi polprevodniškimi tehnologijami, vključno z integracijo s fotonskimi vezji. Stabilizacijo proizvodnje kvantnih čipov bo med drugim mogoče doseči z vključevanjem naprednih kvantnih kompletov za načrtovanje procesov (process design kit – PDK) v evropsko virtualno platformo za načrtovanje. V ta okvir sodijo inovativne knjižnice za načrtovanje kvantnih čipov, ki temeljijo na v klasični industriji polprevodnikov tradicionalno uveljavljenih postopkih načrtovanja in izdelave, ki pa bodo prilagojene na način, da bodo uporabne tudi za kubitne platforme, ki temeljijo na polprevodnikih in fotoniki.

Evropska komisija s sprejeto Uredbo z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (**Akt o čipih**) predlaga tri glavne smeri delovanja / stebre za doseganje ciljev:

- v okviru prvega stebra bodo sredstva usmerjena v gradnjo tehnoloških zmogljivosti in potrebnih raziskav in inovacij (**pobuda Čipi za Evropo**),
- drugi steber se bo osredotočal na okvir za zagotavljanje varnosti dobav in odpornosti,
- tretji pa na vzpostavitev mehanizma za spremljanje dobavnih verig polprevodnikov in usklajevanje ravnanja v primeru kriz.

Splošni cilj pobude Čipi za Evropo je uresničiti obsežno krepitev tehnoloških zmogljivosti ter podpirati s tem povezane raziskovalne in inovacijske dejavnosti vzdolž celotne vrednostne verige polprevodnikov v Uniji. V okviru prvega stebra in enega izmed operativnih ciljev Pobude, se predlaga **vzpostavitev mreže kompetenčnih centrov za področje polprevodnikov in čipov**. Kompetenčni centri bodo imeli bistveno vlogo v pobudi Čipi za Evropo.

7.2.2 Opis ukrepa Kompetenčni center za čipe in polprevodnike

Kompetenčni center bo:

- spodbujal ukrepe, ki jih je razvilo Skupno podjetje za čipe (Chips JU) v okviru pobude Čipi za Evropo, kot tudi zgodbe o uspehu;
- prva vstopna točka za uporabnike (predvsem mala in srednje velika podjetja ter novoustanovljena podjetja) in jih bo usmerjal pri dostopu do drugih infrastruktur, ki jih je vzpostavilo Skupno podjetje za čipe v okviru pobude: platforme za načrtovanje in pilotnih linij;
- bistvenega pomena pri spodbujanju dejavnosti razvoja spretnosti;
- podpiral podjetja pri dostopu do Sklada za čipe;
- izvajal razne druge dejavnosti, ki lahko pomagajo evropskim organizacijam (podjetjem) pri razvoju njihovih dejavnosti v okviru pobude Čipi za Evropo in obratno - podpiral konzorcije, ki izvajajo pilotne linije in platformo za načrtovanje, da dosežejo širšo skupnost organizacij, ki bi lahko imele koristi od teh prizadevanj.

Kompetenčni center mora imeti specializirano strokovno področje. Odražati mora specializacijo zainteresiranih strani iz Slovenije in spodbujati inovacije v Sloveniji.

S predvidenim ukrepom se želi maksimalno vključiti v evropski ekosistem na področju polprevodnikov, čipov in kvantnih čipov. Želi se prispevati ozaveščanju in promociji storitev ter zgodb o uspehu, olajšanju dostopa do platforme za načrtovanje in pilotnih linij, podpori zainteresiranim uporabnikom pri razvoju polprevodniških rešitev (prenos tehnologije), zagotavljanju (dostopa) usposabljanja in sodelovanja v evropski mreži kompetenčnih centrov.

Za te namene se izvajajo tudi aktivnosti informiranja, usposabljanja, delavnic, poslovnih srečanj, promocije, povezovanja, mreženja, svetovanja, ipd.

a) Organizacijsko, finančno in administrativno vodenje kompetenčnega centra

- kadrovsko, administrativno in finančno vodenje KCČP,
 - koordinacija konzorcijskih partnerjev centra za čipe,
 - priprava letnih programov dela KCČP,
 - upravljanje blagovne znamke in prepoznavnosti KC na področju čipov in polprevodnikov (pozicioniranje Slovenije v EU),
 - sodelovanje z ministrstvi pri izvajanju ukrepov na področju polprevodnikov,
 - administrativno in finančno spremljanje ter poročanje o doseganju ciljev,
 - spremljanje napredka, merjenje učinkov in evalvacija kompetenčnega centra.
- b) Vzpostavitev podpornega okolja na področju čipov in polprevodnikov
- vzpostavitev fizične in virtualne vstopne točke za informacije: platforme, pilotne linije, dostop do Sklada za čipe, evropski programi, standardi.
 - vzpostavitev sodelovanja z raziskovalnimi institucijami (FE UL, IJS, UM FER), gospodarstvom, industrijskimi grozdi, EDIH, HPC centri, KCUI, digitalnimi stičišči.
 - vzpostavitev mreže svetovalcev za uvajanje polprevodniških tehnologij v podjetja (podpora pri načrtovanju, testiranje, prototipiranje).
 - vzpostavitev nabora izobraževalnih orodij (EDA tools, simulacijska okolja ipd.),
 - sledenje evropskim trendom (Chips Joint Undertaking, IPCEI, pilotne linije, EU Chips Skills Alliance).
 - posodabljanje programov kompetenčnega centra glede na tehnološke in regulativne spremembe.
- c) Strokovna podpora na področju čipov in polprevodniških tehnologij
- zbiranje in prenos informacij, usposabljanje, svetovanje, prenos dobrih praks
 - informiranje o tekočih EU projektih (Chips JU pilot lines, EDA programs),
 - vzpostavitev in upravljanje baze deležnikov na področju,
 - virtualne in/ali fizične platforme znanja, ki vključuje knjižnico gradiv in relevantne informacije, na primer o najboljših praksah, trendih, standardih, aktualni zakonodaji in finančnih virih, poročilih o dognanjih relevantnih razvojnih in raziskovalnih projektov, razvitih orodjih, domačih, in tujih dogodkih, itd.,
 - analitična strokovna podpora za razvoj in oblikovanje politik ter ukrepov (npr. spremljanje in raziskovanje potreb po znanjih in podpori na področju čipov in polprevodniških tehnologij, podpora pri vrednotenju in spremljanju učinkov izvedenih ukrepov) in vzpostavitev sodelovanja z Ministrstvom za digitalno preobrazbo.
 - upravljanje baze ključnih akterjev slovenskega polprevodniškega ekosistema,
 - vzpostavitev knjižnice gradiv (tehnologije, standardi, zakonodaja).
- d) Povezovanje in mreženje
- Aktivnosti so namenjene splošni krepitvi sodelovanja in izmenjave znanja brez omejitev sodelovanja:
- povezovanje in mreženje deležnikov s ciljem krepitve sodelovanja, izmenjave znanja in oblikovanja skupnih pobud na področju čipov in polprevodniških tehnologij.
- e) Mednarodno sodelovanje in povezovanje
- širitev znanja in ozaveščenosti med vsemi ciljnim skupinami o vlogi čipov in polprevodniških tehnologij,
 - krepitev mednarodne prepoznavnosti Slovenije na področju čipov in polprevodnikov vključno s sodelovanjem v evropski mreži kompetenčnih centrov za čipe
 - promocija slovenskega ekosistema na področju čipov in polprevodniških tehnologij,
 - sodelovanje na mednarodnih konferencah (imec, Leti, EFECS, SEMICON Europa),
 - priprava promocijskih gradiv za predstavitev Slovenije,

- ozaveščanje o tehnoloških, regulativnih in družbenih vidikih polprevodnikov (varnost, zanesljivost, trajnost).
- f) Poglobljena strokovna podpora
- zbiranje in prenos informacij, usposabljanje, svetovanje, prenos dobrih praks po meri,
 - napredna tehnična usposabljanja po meri (npr: design, verifikacija, testiranje, pakiranje),
 - podpora po meri pri prenosu najboljših praks iz EU v Slovenijo (postopki načrtovanja prototipne platforme),
 - svetovanje o skladnosti s tehničnimi standardi (npr. JEDEC, ISO, UL).

Evropska komisija financira izbran en Kompetenčni center v posamezni državi članici v višini do 1 milijon EUR na leto za posamezno državo za štiriletno obdobje v enaki višini kot sodelujoča država (50:50), v kateri ima prijavitelj sedež.

7.2.2.1 Rezultati

Pobuda Čipi za Evropo podpira vzpostavitev kompetenčnih centrov po vsej Uniji in v sodelujočih državah. Evropsko omrežje kompetenčnih centrov za polprevodnike lahko obsega nič, enega ali več centrov v posamezni državi članici. Slovenski Kompetenčni center se bo povezoval z drugimi državami s poudarkom na čezmejnem povezovanju.

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za čipe in polprevodnike
Namen ukrepa	Zagotavljanje podpore deležnikom pri promociji in meddržavnem povezovanju za spodbujanje raziskovanja, načrtovanja in razvoja ter testiranja novih produktov in storitev ter dostopa do raznih skladov financiranja
Ciljna skupina	Podjetja in raziskovalne organizacije (kot so univerze, fakultete, inštituti, zavodi ipd.). JRO-ji in akademske ustanove ne izvajajo aktivnosti po shemah državnih pomoči, relevantnih za MSP.
Trajanje	2025-2029 (4 leta, s podaljšanjem sheme konec leta 2026)
Shema pomoči	Kompetenčni center izvaja različne vrste ukrepov na način: • Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU: • pomoč za inovacijske grozde, poglavje 7. 2. 2. – Sklop aktivnosti a). • pomoč za svetovanje v korist MSP, poglavje 7. 2. 2. – Sklop aktivnost f). • pomoč za inovacije za MSP, poglavje 7. 2. 2. – Sklop aktivnosti f). • pomoč za usposabljanje, poglavje 7. 2. 2. – Sklop aktivnosti f). • Ni državna pomoč: poglavje 7. 2. 2. – Sklopi aktivnost od točke a) - e).
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški: • <u>za svetovanje v korist MSP:</u> - dovoljeni upravičeni stroški svetovalnih storitev, ki jih zagotovijo zunanji svetovalci. Intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih stroškov. Zadevne storitve niso trajne ali občasne dejavnosti, niti se ne nanašajo na običajne stroške poslovanja podjetja, kot so rutinske storitve davčnega

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij

Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za čipe in polprevodnike
	svetovanja, redne pravne storitve ali oglaševanje. • <u>za inovacijske grozde:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za naložbe v inovacijske grozde ne presega 50 % upravičenih stroškov. - Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi: ○ spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja; ○ trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda; ○ upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanj, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju; ○ Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje ne presega 50 % upravičenih stroškov. • <u>za inovacije za MSP:</u> - za pridobivanje, potrjevanje in obrambe patentov ter druga neopredmetena sredstva, - za napotitev visokokvalificiranega osebja (kot je opredeljeno / skladno s 93. in 98. točko 2. člena Uredbe 651/2014/EU) iz raziskovalne organizacije za širjenje znanja ali velikega podjetja, ki dela na področju raziskav, razvoja in inovacij na novo ustanovljenem delovnem mestu pri upravičencu in ne nadomešča drugega osebja, - svetovalnih in podpornih storitev za inovacije vključno s storitvami, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi. - Intenzivnost pomoči za inovacije za MSP ne presega 50 % upravičenih stroškov. V posebnem primeru pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije se lahko intenzivnost pomoči poveča do 100 % upravičenih stroškov pod pogojem, da celotni znesek pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije ne presega 220 000 EUR na podjetje v katerem koli triletnem obdobju. • <u>pomoč za usposabljanje:</u> - stroški osebja za inštruktorje za ure, ko inštruktorji sodelujejo pri usposabljanju; - stroški poslovanja v zvezi z inštruktorji in udeleženci usposabljanja, ki so neposredno povezani s projektom usposabljanja, na primer potni stroški, stroški nastanitve, material in zaloge, ki so neposredno povezani s

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za čipe in polprevodnike
	projektom, amortizacija orodja in opreme, če se uporabljajo izključno za projekt usposabljanja; - stroški svetovalnih storitev, povezanih s projektom usposabljanja; - stroški osebja v zvezi z udeleženci usposabljanja in splošni posredni stroški (upravni stroški, najemnine, režijski stroški) za ure, ko udeleženci usposabljanja sodelujejo pri usposabljanju; - Intenzivnost pomoči za pomoč za usposabljanje ne presega 50 % upravičenih stroškov z možnimi povečanji opisanimi v poglavju 6.2.3. • <u>ni državna pomoč:</u> - stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom, stroški za službena potovanja, stroški storitev zunanjih izvajalcev, stroški naložb v opredmetena in neopredmeteni osnovnih sredstev, stroški amortizacije opreme in obratovanja, materialni stroški, stroški najema opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški informiranja in komuniciranja, posredni stroški. - Intenzivnost pomoči za sklope aktivnosti od a) do e) iz točke 7.2.2, ki ne predstavljajo državne pomoči za končnega prejemnika (podjetja), znaša do 100 % upravičenih stroškov.
Izvajalci	Konzorciji podjetij, zavodov, znanstveno raziskovalnih organizacij, tehnoloških parkov, tehnoloških grozdov, razvojnih centrov. JRO-ji in akademske ustanove ne izvajajo aktivnosti po shemah državnih pomoči, relevantnih za MSP.
Merila za izbor	Izvajalec bo izbran na javnem razpisu (pozivu) Chips JU. Predhodno bo v Republiki Sloveniji izveden postopek z javnim pozivom. Merila evropskega poziva: • <u>ustreznost</u>: usklajenost z razpisanimi cilji in aktivnostmi ter prispevek k dolgoročnim političnim ciljem, ustreznim politikam in strategijam ter sinergiji z dejavnostmi na evropski in nacionalni ravni; • <u>izvedba</u>: zrelost predlaganega kompetenčnega centra, utemeljenost izvedbenega načrta in učinkovita poraba sredstev ter sposobnost prijaviteljev (konzorcija) kot celote za izvedbo predlaganega dela; • <u>vpliv</u>: obseg, v katerem bo projekt dosegel pričakovane rezultate in končne rezultate in v kolikšni meri bo projekt okrepil konkurenčnost in prinesel pomembne koristi za družbo.
Vsebina	Kompetenčni center bo izvajal naslednje sklope aktivnosti (več v poglavju 7.2.2): - Organizacijsko in administrativno vodenje KC - Vzpostavitev podpornega okolja - Strokovna podpora (zbiranje informacij, usposabljanje, svetovanje) - Povezovanje in mreženje - Mednarodno sodelovanje in promocija - Poglabljena strokovna podpora

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za čipe in polprevodnike
Stopnja sofinanciranja	Chips JU bo izbrane projekte iz razpisa sofinanciralo v enaki višini kot sodelujoča država (50:50), v kateri ima prijavitelj sedež. Sodelovanje prijavitelja na evropskem razpisu je pogojeno s podporo držav članic izbranemu KC na nacionalnem nivoju. Stopnja intenzivnosti je lahko v posebnih primerih do 100%.
Končni upravičenci	Končni upravičenci so podjetja, zlasti lokalna/nacionalna mala in srednja podjetja ter novoustanovljena podjetja, JRO-ji in akademske ustanove na regionalni, nacionalni in ravni EU. Javni organi in velika podjetja lahko prav tako uporabljajo storitve kompetenčnega centra, vendar običajno niso glavne stranke.
Ocena finančnih sredstev	Do največ 1.000.000,00 EUR na leto za obdobje štirih let.
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva – slovenska udeležba
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.2.3 Opis ukrepa Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim

Non-initiative calls izven pobude Čipi za Evropo: Evropska komisija sofinancira projekte dveh globalnih tem, ki se osredotočata na vsa poglavja ECS SRIA (<https://ecssria.eu/>) in ciljata na krepitev industrijske konkurenčnosti, spodbujanje industrijskih inovacij in prenos inovacij iz raziskovalnih okolij (RTO in univerze) v MSP in velika podjetja. Ukrepi za raziskave in inovacije (RIA) in ukrepi za inovacije (IA) se razlikujejo po stopnji tehnološke pripravljenosti (TRL) in s tem po stopnjah povračila.

Evropska komisija sofinancira izbrane projekte prijaviteljev izven pobude Čipi za Evropo v posamezni državi članici v višini od **20 % do 35 %**, odvisno od velikosti in tipa prijavitelja. Republika Slovenija bo izbran projekt podpirala predvidoma v enaki višini kot Evropska komisija, vendar ne več, kot v predvidenem skupnem letnem proračunu za ta namen.

Initiative calls v okviru pobude Čipi za Evropo: so namenjeni gradnji evropskih kapacitet in infrastrukture na področju polprevodnikov. V ospredju so vzpostavitev in delovanje pilotnih linij, kompetenčnih centrov, platform za načrtovanje ter podpornih zmogljivosti za kvantne čipe. Razpisi so financirani predvsem iz Horizon Europe in Digital Europe ter zahtevajo tesno sodelovanje držav članic in zasebnih partnerjev. Njihov cilj je pospešiti prehod od raziskav do industrijske uporabe ter zagotoviti strateško avtonomijo Evrope na področju čipov.

Evropska komisija sofinancira izbrane projekte prijaviteljev v okviru pobude Čipi za Evropo v posamezni državi članici v višini **do 50 %**, odvisno od velikosti in tipa prijavitelja. Republika Slovenija bo izbran projekt podpirala predvidoma v enaki višini kot Evropska komisija, vendar ne več, kot v predvidenem skupnem letnem proračunu za ta namen.

Razpise (pozive) z izbranimi vsebinami izvaja **skupno evropsko podjetje** za čipe in polprevodnike – **Chips Joint Undertaking**.

7.2.3.1 Rezultati

Izven in v okviru pobude Čipi za Evropo se podpirajo aktivnosti na področju raziskav in inovacij različnih TRL v skladu z agendo ECS SRIA ter gradnje evropskih kapacitet in

infrastrukture na področju polprevodnikov v sklopu programov Obzorje Evropa in Digitalna Evropa.

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim
Namen ukrepa	Zagotavljanje podpore izvajanja aktivnosti raziskav in inovacij v povezavi s čipi in polprevodniškimi tehnologijami v skladu z mednarodno agendo ECS SRIA (https://ecssria.eu/) ter gradnje evropskih kapacitet in infrastrukture na področju polprevodnikov v sklopu programov Obzorje Evropa in Digitalna Evropa.
Ciljna skupina	Podjetja in raziskovalne organizacije (kot so univerze, fakultete, inštituti,...). JRO-ji in akademske ustanove ne izvajajo aktivnosti po shemah državnih pomoči, relevantnih za MSP.
Trajanje	2024-2031 (8 let, s podaljšanjem sheme konec leta 2026)
Shema pomoči	Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU • pomoč za raziskovalne in razvojne projekte, • pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture, • pomoč za inovacijske grozde, • pomoč za inovacije za MSP, • pomoč za procesne in organizacijske inovacije.
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški: • <u>Za raziskovalno in razvojne projekte:</u> - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta se upoštevajo v obliki pavšala do 20 % stroškov uporabljenih za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. • Deleži sofinanciranja: • Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: - 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave,

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim
	- 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj, - 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. • Intenzivnost pomoči se lahko povečajo v skladu s poglavjem 6.2.2. • <u>za preskusne in eksperimentalne infrastrukture:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za raziskovalno razvojne projekte za eksperimentalni razvoj ne presega 25 % upravičenih stroškov. • <u>za inovacijske grozde:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za naložbe v inovacijske grozde ne presega 35 % upravičenih stroškov. - Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi: • spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja; • trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda; • upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanj, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju; • Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje ne presega 50 % upravičenih stroškov. • <u>za inovacije za MSP</u> - za pridobivanje, potrjevanje in obrambe patentov ter druga neopredmetena sredstva, - za napotitev visokokvalificiranega osebja (kot je opredeljeno / skladno s 93. in 98. točko 2. člena Uredbe 651/2014/EU) iz raziskovalne organizacije za širjenje znanja ali velikega podjetja, ki dela na področju raziskav, razvoja in inovacij na novo ustanovljenem delovnem mestu pri upravičencu in ne nadomešča drugega osebja, - svetovalnih in podpornih storitev za inovacije vključno s storitvami, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi. - Intenzivnost pomoči za inovacije za MSP ne presega 50 % upravičenih stroškov. V posebnem primeru pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije se lahko intenzivnost pomoči poveča do 100 % upravičenih stroškov

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim
	pod pogojem, da celotni znesek pomoči za svetovalne in podporne storitve za inovacije ne presega 220 000 EUR na podjetje v katerem koli triletnem obdobju. - za procesne in organizacijske inovacije - stroški osebja, - stroški instrumentov, opreme, objektov in zemljišč v obsegu ter za obdobje uporabe v projektu, - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov na podlagi strogo poslovnega odnosa, - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali kot neposredna posledica projekta. - Intenzivnost pomoči ne presega 15 % upravičenih stroškov za velika podjetja in 50 % upravičenih stroškov za MSP. Pomoč za velika podjetja je združljiva le, če dejansko sodeluje z MSP v dejavnosti, ki prejema pomoč, in če sodelujoča MSP povzročijo vsaj 30 % skupnih upravičenih stroškov.
Izvajalci	Podjetja, zlasti lokalna/nacionalna mala in srednja podjetja ter novoustanovljena podjetja, JRO-ji in akademske ustanove. JRO-ji in akademske ustanove ne izvajajo aktivnosti po shemah državnih pomoči, relevantnih za MSP.
Merila za izbor	Izvajalec bo izbran na javnem razpisu (pozivu) Chips JU. Merila evropskega poziva: - Odličnost - Trdnost predlagane metodologije - Vpliv - Kakovost in učinkovitost izvedbe.
Vsebina	Skupna (globalna) vsebina inovacijskih aktivnosti (IA) in raziskovalno inovacijskih aktivnosti (RIA) naslavlja naslednje vsebine (izzive): - Procesna tehnologija, oprema, materiali in proizvodnja - Komponente, moduli in sistemska integracija - Vgrajena programska oprema in več - Sistemi sistemov - Robno računalništvo in vgrajena umetna inteligenca - Povezljivost - Arhitektura in oblikovanje: metode in orodja - Kakovost, zanesljivost, varnost in kibernetska varnost - Mobilnost - Energija - Digitalna industrija - Zdravje in dobro počutje - Agroživilstvo in naravni viri - Digitalna družba. Predvsem se spodbujajo predlogi, ki segajo med discipline, podpirajo gradnjo platforme, interoperabilnost, vzpostavitev odprtih standardov; tudi zunaj običajnega sektorja ECS. Initiative calls v okviru Čipi za Evropo so namenjeni gradnji evropskih kapacitet in infrastrukture na področju polprevodnikov. V ospredju so

Podporno okolje na področju čipov in polprevodniških tehnologij	
Ukrep	Podpora raziskovalnim in inovacijskim aktivnostim
	vzpostavitev in delovanje pilotnih linij, kompetenčnih centrov, platform za načrtovanje ter podpornih zmogljivosti za kvantne čipe. Predlogi spodbujajo mala in srednja podjetja k sodelovanju pri razvoju, pri čemer so zlasti pozorni na njihove potrebe, vključujejo mala in srednja podjetja v izvajanje projektov ter razvijajo rešitve, ki jih lahko sprejmejo in/ali izkoristijo mala in srednje velika podjetja. Predlogi bodo poskušali vzpostaviti povezave z drugimi projekti in konzorciji iz programa Obzorje Evropa (znotraj grozda 4 ali v drugih grozdih) in Digitalna Evropa, ki se ukvarjajo s temami, povezanimi s predlogom .
Stopnja sofinanciranja	V posebnih primerih do 100%.
Končni upravičenci	Podjetja, zlasti lokalna/nacionalna mala in srednja podjetja ter novoustanovljena podjetja, JRO-ji in akademske ustanove na regionalni, nacionalni in ravni EU. JRO-ji in akademske ustanove ne izvajajo aktivnosti po shemah državnih pomoči, relevantnih za MSP.
Ocena finančnih sredstev	Do največ 700.000,00 EUR na leto za obdobje osmih let
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva – slovenska udeležba
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji.

7.3 Podporno okolje na področju tehnologij umetne inteligence

Na področju umetne inteligence (UI) bomo povezovali iniciative za raziskovanje, usposabljanje, načrtovanje in razvoj ter testiranje tehnologij UI. Pozornost bo posvečena podpornemu okolju za vzdrževanje ekosistema UI, ki je ključen pri podpori gospodarstvu ter uporabi tehnologij UI v novih produktih in storitvah, s čimer s ustvarja dodana vrednost in viša konkurenčnost Slovenije.

7.3.1 Predstavitev področja

UI že danes s svojimi rezultati vse bolj kroji naša življenja, kar pa se bo v prihodnje še potenciralo. UI predstavlja splošno uporabno tehnologijo, ki poskuša za razliko od drugih tehnologij v največji meri izvajati dejavnosti, ki so bile do pred kratkim omejene le na človeške zmožnosti in inteligenco. S tem prinaša neizmerni potencial za to, da prinese koristi posameznikom ter družbi in človeštvu kot celoti. Sistemi z uporabo metod UI omogočajo, da najdemo nove odgovore in rešitve na področjih, ki segajo od medicine, transporta, inženiringa, financ, zavarovanja, komunikacije in zabave, pa vse do sodnih postopkov, kazenskega pregona in zagotavljanja varnosti. Različne metode UI kot omogočitvene tehnologije vse bolj prodirajo v vse vrste proizvodov in storitev, ki imajo s svojim vse obsežnejšim in hitrejšim prodorom na trg potencial, da spreminjajo obstoječa razmerja na ekonomskem, pravnem in tudi političnem področju družbe. Hitrost in potencialni učinek uvajanja UI napoveduje družbene in geopolitične spremembe, ki bodo verjetno zaznamovale prihodnji razvoj celotnega sveta. Posamezne države zato temu področju namenjajo izjemno pozornost, saj nekateri napovedujejo, da kdor bo obvladoval UI, bo obvladoval svet.

Slovenija je maja 2021 sprejela temeljno strategijo na področju UI, in sicer Nacionalni program spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence RS do leta 2025 (NpUI). S tem obsežnim programom aktivnosti želi Slovenija izkoriščati potencial, ki ga na področju UI vsekakor ima. Slovenija je na področju UI lahko izredno ambiciozna, saj izhaja iz več kot 40-letnih izkušenj izvajanja raziskovalnih aktivnosti in temu primernih mednarodno primerljivih raziskovalnih rezultatov na področju UI, kar ji daje prednost pred marsikatero razvito državo sveta. Slovenija zato glede na število prebivalcev premore razmeroma dovolj veliko število strokovnjakov, izobraženih na področju UI, ki jih lahko z usmerjenimi in pametnimi podpornimi mehanizmi vpne v raziskave, razvoj in tudi v uvajanje UI v družbo.

V gospodarstvu je po nekaterih študijah uvajanje UI že danes med osrednjimi dejavniki povečanja dodane vrednosti proizvodov in storitev, v naslednjem srednjeročnem obdobju pa bo odločilni dejavnik dodane vrednosti in konkurenčnosti, saj vpliva na skoraj vse faze v verigi vrednosti. Ključni vpliv UI lahko pričakujemo predvsem na področju avtomatizacije industrijske proizvodnje v povezavi z robotizacijo. Njen prispevek bo v obliki inovativnih rešitev mogoče opaziti tudi na drugih področjih, kot so medicina, izobraževanje, sociala, transport, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, varnost v kibernetnem prostoru in hibridne grožnje, blažitev posledic podnebnih sprememb, varnost v kibernetnem prostoru.

Slovenija prepozna UI kot tehnologijo, ki je med ključnimi dejavniki nadaljnje gospodarske rasti in razvoja že v Slovenski strategiji pametne specializacije (S5), ki temelji na statističnih podatkih o primerjalnih prednostih in na podjetniškem odkrivanju. Posamezni vidiki UI so tako vključeni v različne domene S5, kot so Pametna mesta in skupnosti s horizontalno mrežo IKT, Trajnostna pridelava hrane, Pametne tovarne in Zdravje-medicina, skupaj z drugimi omogočljivimi tehnologijami (robotika, fotonika, tehnologije vodenja procesov). Ustrezna strateška razvojna inovacijska partnerstva (SRIP) že sodelujejo tudi v Evropski platformi za modernizacijo industrije znotraj pobude UI.

Kot je opredeljeno v NPUI Slovenija želi biti med vodilnimi članicami Evropske unije na področju razumevanja problematike razvoja in uvajanja UI. Dosedanje delo in izkušnje, zbrane predvsem v naši raziskovalni in visokošolski sferi, kažejo, da moramo dodatno okrepiti in nadgraditi s prenosom znanja v storitve in proizvode javnega sektorja in predvsem gospodarstva.

7.3.2 Opis ukrepa Kompetenčni center za umetno inteligenco

Za krepitev podpornega okolja za tehnologije UI, ki je ključen pri prenosu tehnologij UI v družbo, se načrtuje podpora vzpostavitvi in delovanju Kompetenčnega centra za umetno inteligenco (KCUI). Namenjen je spodbujanju in prenosu vrhunskih tehnoloških kompetenc in zmogljivosti na področju UI za podporo gospodarski, znanstvenoraziskovalni, razvojni in inovacijski dejavnosti v Sloveniji. KCUI bo stičišče vrhunskih znanj, tehnologij, storitev in strokovnjakov s področja UI. Kot vstopna točka bo poskrbel, da so tehnologije UI vidne, dostopne, uporabne in ekspertno znanje dosegljivo različnim uporabnikom v Sloveniji. S spodbujanjem uporabe UI, krepitevijo ustreznih strokovnih znanj ter vzpostavljanjem potrebne infrastrukture se bo krepilo celotno verigo vrednosti in konkurenčnost različnih deležnikov v Sloveniji. KCUI je predviden konzorcij partnerjev (z enim koordinatorjem) s komplementarnim strokovnim znanjem.

Aktivnosti in cilji KCUI bodo:

- a) Organizacijsko, finančno in administrativno vodenje KCUI:
 - kadrovsko, administrativno, finančno vodenje aktivnosti KCUI,
 - koordinacijo aktivnosti konzorcijskih partnerjev,

- pripravo podrobnejših letnih načrtov dela,
- oblikovanje celostne podobe/znamke KCUI za pozicioniranje Slovenije na nacionalnem/mednarodnem nivoju,
- sodelovanje z ministrstvi in njihovimi izvajalskimi organizacijami pri izvajanju ukrepov na področju umetne inteligence,
- finančno in administrativno spremljanje ter poročanje po pogodbi o financiranju, vključno s poročanjem o doseganju ciljev v skladu z javnim razpisom,
- spremljanje napredka in merjenje doseganja učinkov/rezultatov projekta ter na podlagi ugotovitev prilagajanje/nadgrajevanje aktivnosti,
- evalvacijo delovanja KCUI.

b) Vzpostavitev podpornega okolja na področju umetne inteligence:

- vzpostavitev vstopne točke v virtualni in fizični obliki, s pomočjo katere bodo deležniki na enem mestu pridobili relevantne informacije s področja umetne inteligence,
- vzpostavitev sodelovanja z različnimi ciljnim skupinami – raziskovalnimi institucijami in institucijami znanja, javno upravo, gospodarstvom, javno upravo, raziskovalnimi institucijami in institucijami znanja, civilno družbo, drugimi relevantnimi centri/hubi/stičišči in skupinami drugih zainteresiranih deležnikov,
- vzpostavitev mreže možnih ponudnikov svetovalnih storitev za uvajanje UI v poslovanje za podjetja,
- sledenje mednarodnim/evropskim trendom in praksam na področju umetne inteligence in posodabljanje aktivnosti KCUI glede na aktualne spremembe.

c) Strokovna podpora na področju umetne inteligence – zbiranje in prenos informacij, usposabljanje, svetovanje, prenos dobrih praks:

- zbiranje in prenos informacij, usposabljanje, svetovanje, prenos dobrih praks
- vzpostavitev in upravljanje baze deležnikov na področju umetne inteligence,
- virtualne in/ali fizične platforme znanja, ki vključuje knjižnico gradiv in relevantne informacije, na primer o najboljših praksah, trendih, aktualni zakonodaji in finančnih virih za spodbujanje uvajanja UI v poslovanje na domači in mednarodni ravni, poročilih o dognanjih relevantnih razvojnih in raziskovalnih projektov, razvitih orodjih, ki podpirajo razvoj in uvajanje UI, domačih, in tujih dogodkih, itd.,
- analitična strokovna podpora za razvoj in oblikovanje politik ter ukrepov (npr. spremljanje in raziskovanje potreb podjetij na področju UI, podpora pri vrednotenju in spremljanju učinkov izvedenih ukrepov) in vzpostavitev sodelovanja z Ministrstvom za digitalno preobrazbo.

d) Povezovanje in mreženje

Aktivnosti so namenjene splošni krepitvi sodelovanja in izmenjave znanja brez omejitev sodelovanja:

- povezovanje in mreženje deležnikov s ciljem krepitve sodelovanja, izmenjave znanja in oblikovanja skupnih pobud na področju UI.

e) Mednarodno sodelovanje in povezovanje

Ta sklop vključuje javne, odprte aktivnosti za promocijo znanja, slovenskega pristopa k razvoju UI ter krepitve prepoznavnosti, brez vpliva na konkurenco:

- ozaveščanje in širjenje znanja o etičnih, družbenih in tehnoloških vidikih umetne inteligence,
- krepitev mednarodne prepoznavnosti Slovenije prek splošne promocije in sodelovanja na nevtralnih mednarodnih platformah,
- priprava splošnih promocijskih gradiv, namenjenih enotni predstavitvi slovenskega AI ekosistema,
- organizacija javnih konferenc in promocijskih aktivnosti z odprtim dostopom,

- promocija in demonstracija rešitev in tehnologij na področju umetne inteligence za spodbujanje uvajanja v poslovanje in inoviranje.
- f) Poglobljena strokovna podpora na področju umetne inteligence
- zbiranje in diseminacija informacij, usposabljanje, prenos dobrih praks usposabljanje in izobraževanje deležnikov z namenom pospeševanja uvajanja in tehnološkega razvoja UI v vseh ciljnih skupinah
 - usposabljanje in izobraževanje deležnikov o pravnih in etičnih okvirih pri razvoju, uvajanju in uporabi UI, vključno z vprašanji skladnosti s človekovimi pravicami,
 - informiranje o tujih dobrih praksah in podpora pri prenosu dobrih praks iz tujine v Slovenijo in obratno,
 - vzpostavitev nabora izobraževalnih orodij na področju umetne inteligence,
 - informiranje o potencialnih, tekočih in izvedenih projektih na področju umetne inteligence.

7.3.2.1 Rezultati

Ukrep podpira vzpostavitev in delovanje KCUI, ki bo izvajal različne aktivnosti v podporo prenosu tehnologij UI v družbo.

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Vzpostavitev in delovanje KCUI
Namen ukrepa	Spodbujanje in prenos vrhunskih tehnoloških kompetenc in zmogljivosti na področju UI za podporo gospodarski, znanstvenoraziskovalni, razvojni in inovacijski dejavnosti v Sloveniji.
Ciljna skupina	Podjetja in raziskovalne organizacije (kot so univerze, fakultete, inštituti, zavodi ipd.)
Trajanje	2025-2029
Shema pomoči	Kompetenčni center izvaja različne vrste ukrepov na način: • Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU - pomoč za inovacijske grozde: • Poglavje 7. 3. 2. – Sklop aktivnosti pod točko a). • Shema državnih pomoči – pomoč »de minimis« • Poglavje 7. 3. 2. – Sklop aktivnosti pod točko f). • Ni državna pomoč: • Poglavje 7. 3. 2. – Sklopi aktivnost od točke b) - e).
Oblika pomoči	Dotacija
Upravičeni stroški / aktivnosti	• <u>Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU, pomoč za inovacijske grozde:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za naložbe v inovacijske grozde ne presega 50 % upravičenih stroškov. - Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi: ○ spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja;

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Vzpostavitev in delovanje KCUI
	○ trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda; ○ upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanj, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju; • Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje ne presega 50 % upravičenih stroškov. • <u>Shema državnih pomoči – pomoč »de minimis«</u> - stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom, stroški storitev zunanjih izvajalcev, stroški naložb v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva, stroški najema opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški informiranja in komuniciranja, posredni stroški; - Intenzivnost pomoči po veljavni shemi »de minimis« za aktivnosti sklopa f) iz točke 7.3.2 znaša do 100 % upravičenih stroškov za končne prejemnike (podjetja). • <u>Ni državna pomoč:</u> - stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom, stroški za službena potovanja, stroški storitev zunanjih izvajalcev, stroški naložb v opredmetena in neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški amortizacije opreme in obratovanja, materialni stroški, stroški najema opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški informiranja in komuniciranja, posredni stroški. - Intenzivnost pomoči za sklope aktivnosti od b) do e) iz točke 7.3.2, ki ne predstavljajo državne pomoči za končnega prejemnika (podjetja), znaša do 100 % upravičenih stroškov. Upravičeni stroški bodo podrobneje definirani v javnem razpisu.
Izvajalci	Konzorciji podjetij, zavodov, znanstveno raziskovalnih in akademskih organizacij, tehnoloških parkov, tehnoloških grozdov, razvojnih centrov in zunanji izvajalci.
Merila za izbor	Izvajalec bo izbran na javnem razpisu (pozivu) za KCUI v Republiki Sloveniji. Merila razpisa: • <u>ustreznost</u>: usklajenost z razpisanimi cilji in aktivnostmi ter prispevek k dolgoročnim političnim ciljem, ustreznim politikam in strategijam ter sinergiji z dejavnostmi na evropski in nacionalni ravni; • <u>izvedba</u>: zrelost predlaganega kompetenčnega centra, utemeljenost izvedbenega načrta in učinkovita poraba sredstev ter sposobnost prijaviteljev (konzorcija) kot celote za izvedbo predlaganega dela; • <u>vpliv</u>: obseg, v katerem bo projekt dosegel pričakovane rezultate in končne rezultate in v kolikšni meri bo projekt okrepil konkurenčnost in prinesel pomembne koristi za družbo;
Vsebina	KCUI bo izvajal naslednje sklope aktivnosti (več v poglavju 7.3.2): • Organizacijsko, finančno in administrativno vodenje KCUI • Vzpostavitev podpornega okolja na področju umetne inteligence

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Vzpostavitev in delovanje KCUI
	• Strokovna podpora na področju umetne inteligence • Povezovanje in mreženje • Mednarodno sodelovanje in povezovanje • Poglobljena strokovna podpora na področju umetne inteligence
Stopnja sofinanciranja	25-100% financiranje s strani Republike Slovenije z možnostjo sofinanciranja s strani gospodarskih subjektov (javno zasebno partnerstvo).
Končni upravičenci	• Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU - pomoč za inovacijske grozde: • Člani konzorcija kompetenčnega centra. • Shema državnih pomoči – pomoč »de minimis« • Podjetja, zlasti lokalna/nacionalna mala in srednja podjetja ter novoustanovljena podjetja, RTO-ji in akademske ustanove ter NVO na regionalni in nacionalni ravni. Javni organi, in velika podjetja lahko prav tako uporabljajo storitve kompetenčnega centra, vendar običajno niso glavne stranke.
Ocena finančnih sredstev	Do največ 2.000.000,00 EUR na leto za obdobje petih let.
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.3.3 Opis ukrepa inovacijski projekti na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje

Ukrep bo podprl inovativne referenčne izvedbene projekte uvajanja UI v konkretne rešitve pri podjetjih. Kot razvojni ukrep bo podprl inovativne projekte, ki imajo demonstracijski potencial oziroma lahko predstavljajo referenčne rešitve za reševanje določenih izzivov uvajanja, ki so relevantni za širšo skupnost in imajo s tem potencial pospeševanja uvajanja UI v širše okolje.

Podpora bo usmerjena v prednostna področja, kot so npr. okolje, energetika, kmetijstvo, pametna mesta, promet, pametne tovarne, zdravstvo, t.j. kjer umetna inteligenca omogoča inovativne rešitve z visoko dodano vrednostjo.

Podprti bodo tisti inovativni projekti, ki bodo izkazali demonstracijski potencial oziroma lahko predstavljajo referenčne rešitve za reševanje določenih izzivov uvajanja, ki so relevantni za širšo skupnost in imajo s tem potencial pospeševanja uvajanja UI v širše okolje.

Namen te podpore je pospešiti razvoj novih tehnologij in rešitev, ki so skladne s cilji trajnostnega razvoja in spodbujajo konkurenčnost Slovenije na svetovnem trgu. Konzorcijski pristop omogoča učinkovitejše povezovanje znanja med gospodarskimi subjekti ter pospešuje prenos novih tehnologij v prakso.

7.3.3.1 Rezultati

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora inovacijskim projektom na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje
Namen ukrepa	Spodbujanje uvajanja tehnologij umetne inteligence v konkretna poslovna okolja srednje velikih podjetij in velikih podjetij. Cilj ukrepa je povečati učinkovitost, produktivnost in konkurenčnost podjetij preko smiselne integracije UI v poslovne procese, produkte in storitve.
Ciljna skupina	Podjetja in raziskovalne organizacije
Trajanje	2026-2029
Shema pomoči	Faza 1 - projekti validacije in testiranja: - Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU – raziskovalno razvojne aktivnosti Faza 2 - izvedbeni projekti: - Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU - Regionalna shema državnih pomoči
Oblika pomoči	Dotacija (nepovratna sredstva)
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški (bodo podrobneje definirani v javnem razpisu): <u>GBER – RRI:</u> <u>Za raziskovalno in razvojne projekte</u> - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta se upoštevajo v obliki pavšala do 20 % stroškov uporabljenih za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. Deleži sofinanciranja: - Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave, 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj,

Podporno okolje na področju tehnologij UI

Ukrep	Podpora inovacijskim projektom na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje
	▪ 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. • Intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini 50 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (d), pri čemer se točke (b), (c) in (d) ne smejo kombinirati: a) za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja; b) za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: (v) projekt vključuje učinkovito sodelovanje: • — med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali • — med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav; (vi) rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme; (vii) upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP; (viii) raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; c) za 5 odstotnih točk, če se raziskovalni in razvojni projekt izvaja na območjih ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; d) za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če raziskovalni in razvojni projekt: (iv) vključuje učinkovito sodelovanje med podjetji v vsaj dveh državah članicah ali

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora inovacijskim projektom na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje
	pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec MSP, ali v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec veliko podjetje, ter (ii) če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dveh pogojev: • rezultati raziskovalnega in razvojnega projekta se splošno razširjajo v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne ali odprtokodne programske opreme ali • upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP. <u>Regionalna shema državnih pomoči</u> Upravičeni stroški začetne investicije: • Stroški nakupa opredmetenih osnovnih sredstev, razen stroški nakupa zemljišč in stavb. • Stroški nakupa neopredmetenih osnovnih sredstev. Deleži sofinanciranja: • Največja intenzivnost pomoči, izražena v bruto ekvivalentu nepovratnih sredstev¹², ne sme preseči najvišje intenzivnosti pomoči določene v uredbi, ki ureja karto regionalne pomoči. • Za regionalne pomoči do: ○ na območju »a«: 30 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 40 % za srednje veliko podjetje in 50 % za malo podjetje, ○ na območju »c«: 15 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 25 % za srednje veliko podjetje in 35 % za malo podjetje, razen na upravičenih območjih Obalno-kraške statistične regije, kjer lahko intenzivnost pomoči znaša do 25 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 35 % za srednje veliko podjetje in 45 % za malo podjetje.

¹² Bruto ekvivalent nepovratnih sredstev pomeni znesek subvencije, predan upravičencu (prejemniku pomoči) v obliki nepovratnih sredstev pred vsakim odbitkom davkov ali drugih dajatev.

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora inovacijskim projektom na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje
	Na območju občin Savinjsko-šaleške premogovne regije (občine Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje) ter Zasavske premogovne regije (občine Hrastnik, Litija, Trbovlje in Zagorje ob Savi) veljajo povečane stopnje intenzivnosti pomoči, in sicer: 40 % vrednosti upravičenih stroškov za veliko podjetje, 50 % za srednje veliko podjetje in 60 % za malo podjetje.
Izvajalci	Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP), Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS (ARIS)
Merila za izbor	Merila za izbor bodo smiselno opredeljena na podlagi naslednjih načel: - Odličnost projekta - Izvedljivost projekta - Učinek projekta - Trajnost projekta - Druga merila glede na razpis.
Vsebina	Ukrep bo podprl inovativne referenčne izvedbene projekte uvajanja UI v konkretne rešitve pri podjetjih. Kot razvojni ukrep bo podprl inovativne projekte, ki imajo demonstracijski potencial oziroma lahko predstavljajo referenčne rešitve za reševanje določenih izzivov uvajanja, ki so relevantni za širšo skupnost in imajo s tem potencial pospeševanja uvajanja UI v širše okolje. Podpora bo usmerjena v prednostna področja, kot so npr. okolje, energetika, kmetijstvo, pametna mesta, promet, pametne tovarne, zdravstvo, tj. kjer umetna inteligenca omogoča inovativne rešitve z visoko dodano vrednostjo. Cilji in kazalniki: - Cilj je, da vsaj 75 % podjetij v skladu s svojimi poslovnimi dejavnostmi uporablja eno ali več od naslednjega: (i) storitve računalništva v oblaku, (ii) velepodatke ali (iii) umetno inteligenco. - Kazalnik: podpora inovacijskim aktivnostim na področju UI: Število podprtih podjetij, ki so uvedli tehnologijo UI v poslovanje.
Stopnja sofinanciranja	do 60% financiranje, <u>glede na shemo državne pomoči</u>
Končni upravičenci	Podjetja in/ali raziskovalne organizacije
Ocena finančnih sredstev	Do 16.256.405,36 EUR
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Kohezijska sredstva
Navezava na OP	Program EKP 21-27

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora inovacijskim projektom na področju uvajanja umetne inteligence (UI) v poslovanje
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.3.4 Opis ukrepa spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence

Država želi podpreti projekte validacije in testiranja ter izvedbene projekte in širjenje, ki bodo prispevali k razvoju tehnoloških rešitev temelječih na UI in njihovi uporabi v poslovnem okolju.

Projekti so zasnovani za spodbujanje uporabe naprednih tehnologij UI in krepitev raziskovalno-razvojnih zmogljivosti gospodarstva.

Na prvi stopnji, projekti validacije in testiranja vključujejo razvoj zgodnjih različic produktov z minimalnimi funkcionalnostmi, namenjenih preverjanju tehnične izvedljivosti in uporabniške sprejemljivosti v simuliranih okoljih ali z omejeno skupino uporabnikov, s ciljem razvoja minimalno izvedljivega produkta (MVP) kot osnove za nadaljnji razvoj. Na drugi stopnji, so izvedbeni projekti usmerjeni v popolno integracijo razvitih produktov v poslovne procese, pilotno testiranje z večjimi skupinami uporabnikov, prilagoditev in širjenje uporabe na večje število uporabnikov ter zagotavljanje stabilnosti pri obdelavi večjih količin podatkov.

S tem se omogoča prehod od testiranja v realnem okolju do skaliranja rešitve, kar vodi k izboljšanju konkurenčnosti in inovativnosti podjetij.

Ciljna skupina so slovenska zagonska podjetja in MSP ter sodelujoče raziskovalne organizacije.

7.3.4.1 Rezultati

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence
Podpora Namen ukrepa	Država želi podpreti projekte validacije in testiranja ter izvedbene projekte, ki bodo prispevali k razvoju tehnoloških rešitev temelječih na UI in njihovi uporabi v poslovnem okolju. Projekti so zasnovani za spodbujanje uporabe naprednih tehnologij UI in krepitev raziskovalno-razvojnih zmogljivosti gospodarstva.
Ciljna skupina	Mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP)
Trajanje	2026-2030
Shema pomoči	• Shema državnih pomoči – pomoč »de minimis«
Oblika pomoči	Dotacija (nepovratna sredstva)
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški (bodo podrobneje definirani v javnem razpisu): <u>Shema državnih pomoči – pomoč »de minimis«</u> • stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom, stroški storitev zunanjih izvajalcev, stroški naložb v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva, stroški najema opredmetenih

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence in neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški informiranja in komuniciranja, posredni stroški; Intenzivnost pomoči po veljavni shemi »de minimis« znaša do 100 % upravičenih stroškov za končne prejemnike (podjetja).
Izvajalci	Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP), Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS (ARIS)
Merila za izbor	Merila za izbor bodo smiselno opredeljena na podlagi naslednjih načel: - Kvaliteta projekta za uvajanje UI - Učinek projekta na uvajanje UI - Ustreznost izvedbe projekta (finančna, kadrovska in časovna komponenta) - Druga merila glede na razpis
Vsebina	Predmet ukrepa je spodbujanje razvoja rešitev z vgrajeno funkcionalnostjo umetne inteligence. Predvideni so dvostopenjski projekti. Na prvi stopnji, projekti validacije in testiranja vključujejo razvoj zgodnjih različic produktov z minimalnimi funkcionalnostmi, namenjenih preverjanju tehnične izvedljivosti in uporabniške sprejemljivosti v simuliranih okoljih ali z omejeno skupino uporabnikov, s ciljem razvoja minimalno izvedljivega produkta (MVP) kot osnove za nadaljnji razvoj. Na drugi stopnji, so izvedbeni projekti usmerjeni v popolno integracijo razvitih produktov v poslovne procese, pilotno testiranje z večjimi skupinami uporabnikov, prilagoditev in širjenje uporabe na večje število uporabnikov ter zagotavljanje stabilnosti pri obdelavi večjih količin podatkov. S tem se omogoča prehod od testiranja v realnem okolju, kar vodi k izboljšanju konkurenčnosti in inovativnosti podjetij. Ciljna skupina so slovenska zagonska podjetja in MSP-ji. Cilji in kazalniki: Cilj je, da vsaj 75 % podjetij EU v skladu s svojimi poslovnimi dejavnostmi uporablja eno ali več od naslednjega: (i) storitve računalništva v oblaku, (ii) velepodatke ali (iii) umetno inteligenco.
Stopnja sofinanciranja	Od 35% do 100% financiranje (odvisno od aktivnosti in oblike organizacije)
Končni upravičenci	MSP-ji
Ocena finančnih sredstev	Do 6.400.000 EUR za celotno obdobje 2026–2030
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Spodbude za aplikativne projekte na temelju umetne inteligence
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.3.5 Opis ukrepa Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij

Področje razvoja jezikovnih tehnologij je v zadnjih nekaj letih doživelo izjemen preboj zaradi navezave na umetno inteligenco in velike jezikovne modele. Slovenija mora za ohranitev slovenskega jezika v digitalnem okolju in ohranitve tehnološke suverenosti slediti tem trendom. Prav tako za učenje velikih jezikovnih modelov potrebujemo velike količine besedil v slovenskem jeziku, da se tovrstne modele lahko kulturno in jezikovno prilagodi slovenskim potrebam.

Ukrep je namenjen sofinanciranju podjetij, raziskovalnih organizacij in zavodov, ki aktivno uporabljajo oziroma raziskovalno delujejo na področju umetne inteligence in jezikovnih tehnologij za slovenski jezik, ali ustvarjajo, zbirajo in hranijo večje količine besedil v slovenskem jeziku v različnih oblikah (tekst, avdio, video itd.).

Projekti so zasnovani za spodbujanje uporabe naprednih tehnologij UI in krepitev raziskovalno-razvojnih zmogljivosti gospodarstva.

7.3.5.1 Rezultati

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
Podpora Namen ukrepa	Podpora hitrejšemu razvoju jezikovnih tehnologij, temelječih na umetni inteligenci, in odpiranju jezikovnih virov, na podlagi katerih bo velikim jezikovnim modelom mogoče dodati znanje o komunikaciji slovenskem jeziku o slovenskih kulturnih značilnostih.
Ciljna skupina	Podjetja, raziskovalne organizacije in zavodi
Trajanje	2025-2028
Shema pomoči	Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU – Shema za raziskovalno razvoje aktivnosti
Oblika pomoči	Dotacija (nepovratna sredstva)
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški (bodo podrobneje definirani v javnem razpisu): GBER – RRI: • Za raziskovalno in razvojne projekte - Upravičeni stroški: - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški

Podporno okolje na področju tehnologij UI

Ukrep	Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
	svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta se upoštevajo v obliki pavšala do 20 % stroškov uporabljenih za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. - Upravičeni stroški za študije izvedljivosti so stroški študij. - Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: ▪ 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave, ▪ 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj, ▪ 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. Intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini 50 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (c), pri čemer se točke (b) in (c) ne smejo kombinirati: a) za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja; b) za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: (i) projekt vključuje učinkovito sodelovanje: — med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali — med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav; (ii) rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme; (iii) upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP;

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
	c) raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije; d) za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če raziskovalni in razvojni projekt: (i) vključuje učinkovito sodelovanje med podjetji v vsaj dveh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec MSP, ali v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec veliko podjetje, ter (ii) če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dveh pogojev: -rezultati raziskovalnega in razvojnega projekta se splošno razširjajo v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne ali odprtokodne programske opreme ali -upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP.
Izvajalci	Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP)
Merila za izbor	Merila za izbor bodo smiselno opredeljena na podlagi naslednjih načel: • Kvaliteta projekta • Učinek projekta • Ustreznost izvedbe projekta (finančna, kadrovska in časovna komponenta) • Druga merila glede na razpis
Vsebina	Predmet ukrepa je spodbujanje razvoja rešitev z vgrajeno funkcionalnostjo umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij. Nekateri evropski jeziki, med njimi tudi slovenščina, zaradi pomanjkanja jezikovnih virov za učenje velikih jezikovnih modelov tvegajo, da bodo ostali izključeni iz razvoja generativne umetne inteligence. Z ukrepom slovenskim in evropskim podjetjem, zlasti MSP, želimo zagotoviti dostop do orodij in virov, s katerimi bodo postali konkurenčni na področju jezikovnih tehnologij, med drugim tudi za slovenski jezik, z uporabo velikih jezikovnih modelov (LLM). Med cilj so zbiranje jezikovnih virov, predvsem za slovenski jezik, izdelava jezikovnotehnoloških orodij ter razvoj ustreznih tehnologij za potrebe različnih sektorjev, med njimi zlasti za naslednja področja kot so npr.: javna uprava, znanost, telekomunikacije, turizem. Specifično s ukrepom želimo vzpostaviti okvir za zbiranje jezikovnih podatkov, zlasti za slovenski jezik, zagotoviti razpoložljivost in

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora razvoju rešitev za projekte na temelju umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
	distribucijo podatkov preko ustreznih platform in storitev ter spremljati kvaliteto ter raznovrstnost podatkov za dolgoročni namen vzpostavljanja podatkovne infrastrukture za potrebe generativne umetne inteligence. Vzpostaviti želimo dostop do spletnega kataloga, katerega cilj je olajšati odkrivanje modelov ter razumevanje njihovih posebnih zahtev in omejitev, s čimer se vzpostavlja ekosistem z modeli, optimiziranimi za uporabo v določenih sektorjih ali specifičnih primerih uporabe, kar zmanjšuje ovire za uporabo teh modelov v malih in srednjih podjetjih. Poleg tega z ukrepom želimo vzpostaviti celovito ocenjevanje velikih jezikovnih modelov, kar vključuje pregled obstoječih metod ocenjevanja in določitev zahtev, da se zagotovi zaupanje in ponovljivost rezultatov za podjetja in različne primere uporabe. Ciljna skupina so slovenska podjetja, raziskovalne organizacije in zavodi. Cilji in kazalniki: - Cilj je, prispevati k kazalniku, da vsaj 75 % podjetij EU v skladu s svojimi poslovnimi dejavnostmi uporablja eno ali več od naslednjega: (i) storitve računalništva v oblaku, (ii) velepodatke ali (iii) umetno inteligenco
Stopnja sofinanciranja	do 50%
Končni upravičenci	Podjetja, raziskovalne organizacije in zavodi
Ocena finančnih sredstev	Do 1.700.000 EUR za celotno obdobje 2025–2028
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

7.3.6 Opis ukrepa Podpora novo nastajajočim podjetjem za projekte umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij

V današnji hitro razvijajoči se pokrajini umetne inteligence postajajo osnovni ("foundation") modeli temelj velikega števila aplikacij generativne umetne inteligence, ki poganjajo napredek v številnih sektorjih in industrijah. Nedavno poročilo Draghi poziva k usklajevanju "velikih izzivov EU" za razvoj industrijskih aplikacij ter omogočanju hitrega prenosa znanstvenih dognanj in novih konceptov v prebojne inovacije, ki vodijo k komercializaciji zahvaljujoč zgodnji finančni podpori.

Uspeh takšnih velikih izzivov pa je odvisen od razpoložljivosti ustreznih "surovin" za delo: podjetij, ki so dovolj zrela, da lahko – ob podpori naprednih prototipov (minimalno delujoč izdelek) in jasne poslovne vizije izkoristijo priložnost za hitro rast in postanejo zanimiva za vlagatelje.

Evropski konzorcij za digitalno infrastrukturo na področju jezikovnih tehnologij (ALT-EDIC) prek partnerjev v projektu zagotavlja potrebno infrastrukturo in podporno okolje na evropski

ravni s povezovanjem ključnih akterjev. Naloga držav članic ALT EDIC-a pa je, da k sodelovanju povabimo katalizatorje, podporna okolja, podjetniške inkubatorje itd., ki bodo ustvarjali zagonska podjetja na področju generativne umetne inteligence ter jih pripravili na rast v globalno konkurenčne akterje. Tak katalizator bo zagotavljal nabor različnih orodij — od inkubacije in pospeševanja v zgodnjih fazah do priprave naložbenih tokov za izzive na višjih stopnjah zrelosti — hkrati pa vzpostavljaj ustrezne možnosti financiranja, od pred-semenske faze, semenske, semenske+ do serije A, in pripravo na zelo velike investicijske priložnosti.

7.3.6.1 Rezultati

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora novo nastajajočim podjetjem za projekte umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
Podpora Namen ukrepa	Obetavnim ekipam in zgodnjim podjetjem se želi pomagati pri razvoju in potrditvi njihovega minimalno delujočega izdelka s področja umetne inteligence in jezikovnih tehnologij (MVP) ter pri prvih korakih v podjetniški poti, z namenom testiranja njihove »pripravljenosti na rast« in spodbujanja njihove »globalne naravnosti«. V izvajanje aktivnosti programa bodo vključeni lokalni inkubatorji in pospeševalniki; Skozi tekmovalne pristope je namen zagotoviti dostop do vrhunskih računalniških storitev, podatkov in tehnične podpore, kot tudi usmerjeno povezovanje s korporacijami in vlagatelji. Celotna slika bo tako predstavljala integrirano verigo LLM (velikih jezikovnih modelov), ki najprej ustvarja podjetja, nato pa podpira njihovo rast — preko predhodne selekcije, priprave na vstopne pogoje in olajšanega vključevanja v tekmovalno zasnovane pobude. Namen LLM-verige je ustvariti podjetja, ki so zmožna rasti in resne investicijske privlačnosti (npr. sposobna privabiti naložbe v fazah serij B–C ali višje), ter so pripravljena izkoristiti nadaljnje priložnosti za hiperrast.
Ciljna skupina	Podjetniški inkubatorji, pospeševalniki in podjetja.
Trajanje	2025-2028
Shema pomoči	Shema državnih pomoči – De minimis
Oblika pomoči	Dotacija (nepovratna sredstva)
Upravičeni stroški / aktivnosti	Upravičeni stroški (<u>bodo podrobneje definirani v javnem razpisu</u>): Upravičeni stroški so: • stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom, • stroški za službena potovanja, • stroški storitev zunanjih izvajalcev, • stroški nakupa opredmetenih osnovnih sredstev, • stroški nakupa neopredmetenih osnovnih sredstev, • stroški najema opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, • posredni stroški (posredni stroški so stroški, ki niso neposredno povezani z eno samo aktivnostjo projekta, a so potrebni za njegovo izvajanje. Lahko so pavšalno določeni (npr. kot odstotek neposrednih stroškov).
Izvajalci	Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP), podjetniški inkubatorji, pospeševalniki.
Merila za izbor	Merila za izbor bodo smiselno opredeljena na podlagi naslednjih načel:

Podporno okolje na področju tehnologij UI	
Ukrep	Podpora novo nastajajočim podjetjem za projekte umetne inteligence s področja jezikovnih tehnologij
	• Kvaliteta projekta • Učinek projekta • Ustreznost izvedbe projekta (finančna, kadrovska in časovna komponenta) • Druga merila glede na razpis
Vsebina	Predmet ukrepa je spodbujanje nastajanja novih podjetij, ki bi delovala na področju umetne inteligence, specifično na področju jezikovnih tehnologij. Ciljna skupina so organizacije, ki delujejo kot podjetniški inkubatorji in bodo izvajali podpirne aktivnosti ter končni uporabniki, ki bodo razvijali svoje ideje na področju umetne inteligence, tj. zagonska podjetja. Cilji in kazalniki: • Cilj je, da vsaj 75 % podjetij EU v skladu s svojimi poslovnimi dejavnostmi uporablja eno ali več od naslednjega: (i) storitve računalništva v oblaku, (ii) velepodatke ali (iii) umetno inteligenco.
Stopnja sofinanciranja	Do vključno 50%
Končni upravičenci	Podjetja in podjetniški inkubatorji, pospeševalniki
Ocena finančnih sredstev	Do 1.200.000 EUR za celotno obdobje 2026–2029
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji.

7.4 Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi

Hitro spreminjajoča se in starajoča družba ter pojav zdravstvenih izrednih razmer države silijo, da učinkovito odgovarjajo na vse večja bremena svojih zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov ter izpolnjujejo skupno zavezo k zagotavljanju visokokakovostnih zdravstvenih in oskrbovalnih storitev. Naši sistemi se obenem soočajo s skupnimi izzivi, ki zahtevajo usklajene in celostne rešitve, razvite skozi vključujoč proces, ki vsem deležnikom omogoča pravočasno oblikovanje, raziskovanje in izvajanje potrebnih ukrepov.

Zdravstveni in oskrbovalni sistemi po vsej Evropi se spoprijemajo s ključnimi izzivi, povezanimi z digitalizacijo, vključenostjo, dostopnostjo ter drugimi dejavniki. Za njihovo učinkovito reševanje so nujne usklajene in koordinirane rešitve.

Izkušnje in rezultati dosedanjih projektov kažejo, da sta specializirano znanje in odličnost – ključna za raziskave ter razvoj izdelkov in storitev za starajoče se prebivalstvo, temelječe na informacijsko-komunikacijski tehnologiji – razpršena prek nacionalnih meja, zato jih ni mogoče, niti smiselno, združevati zgolj na nacionalni ravni.

Zato bo posebna pozornost namenjena spodbujanju podpornega okolja za inovacije ter preoblikovanje zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi, s čimer bomo prispevali k digitalnemu in zelenemu prehodu.

Hkrati je nujno opredeliti, kako lahko zdravstveni in oskrbovalni sistemi zagotovijo usklajene odzive. Strateško partnerstvo sledi skupni viziji: ohranjanju in izboljšanju zdravja ljudi v Evropi in sodelujočih državah z zagotavljanjem podpore za preoblikovanje zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov v visoko kakovostne, pravično dostopne, trajnostne, učinkovite, odporne in vključujoče sisteme za vse.

7.4.1 Predstavitev področja

Zaradi staranja prebivalstva in digitalne preobrazbe zdravstvenih ter oskrbovalnih sistemov je ključno vzpostaviti podporno okolje za inovacije. Ti dve sili predstavljata pomembne izzive, a hkrati ponujata številne priložnosti za razvoj naprednih rešitev.

Evropsko partnerstvo spodbuja sodelovanje z državami članicami EU, zasebnim sektorjem in drugimi deležniki z namenom skupnega odziva na globalne izzive, opredeljene v okviru ciljev trajnostnega razvoja in industrijske modernizacije. Temelj za to predstavljajo usklajena raziskovalna in inovacijska prizadevanja.

Partnerstvo za preoblikovanje zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi zasleduje pet ključnih ciljev:

- povečati možnosti financiranja ter okrepiti raziskovalno in inovacijsko skupnost,
- zapolniti obstoječe vrzeli v znanju,
- izboljšati zmogljivosti za uvajanje inovacij,
- okrepiti sodelovanje med državami, regijami in širše – tudi prek meja zdravstvenih in oskrbovalnih sektorjev,
- spodbuditi digitalno vključenost deležnikov in krepi njihove zmogljivosti.

Podporno okolje partnerstva se osredotoča na razvoj in implementacijo inovacij na naslednjih področjih:

- a. uporaba umetne inteligence, interneta stvari (IoT) in telemedicine za učinkovitejše spremljanje zdravja starejših in kroničnih bolnikov,
- b. digitalizacija zdravstvenih kartotek in povezovanje informacijskih sistemov za boljšo koordinacijo oskrbe,
- c. spodbujanje javnih in zasebnih naložb v razvoj inovativnih rešitev, kot so pametni domovi ter napredne IKT-naprave (npr. opomniki za starejše, pripomočki za podporo življenju doma ali v skupnosti).

Za učinkovito uveljavljanje inovacij je ključnega pomena ne le razvoj in uvajanje novih tehnologij, temveč tudi njihova široka dostopnost, ustrezno usposabljanje uporabnikov in zagotavljanje enakopravne vključenosti posameznikov v digitalno preoblikovano družbo.

7.4.2 Opis ukrepa podpornega okolja za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi

Partnerstva kot politični pristop zagotavljajo mehanizme za tesno povezavo raziskav in razvoja s političnimi potrebami, skrbijo za razvijanje sinergij z nacionalnimi in regionalnimi programi, združujejo širok spekter inovacijskih akterjev, ki si prizadevajo za doseganje skupnega cilja in raziskovanje socialno-ekonomskih rezultatov.

Kot takšna Evropska partnerstva predstavljajo konkreten poizkus reševanja globalnih izzivov s prenosom širših prednostnih nalog v konkretne časovne načrte in dejavnosti.

Predlog regulative Obzorje Evropa določa pogoje in načela za vzpostavitev evropskih partnerstev. Za naveden ukrep je določeno t.i. So-financirano partnerstvo z uporabo so-financiranih (cofund) ukrepov znotraj Obzorje Evropa.

Projekt Preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi, financiran s strani EU, bo združil deležnike in ustvaril sinergije s koordinacijo raziskovalnih in inovacijskih aktivnosti. Projekt bo olajšal digitalizacijo zdravstvenih in oskrbnih storitev, podpiral preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov ter ustvarjal novo znanje in znanstvene dokaze.

S soustvarjanjem novih rešitev, podporo njihovem prenosu in širjenju med državami in regijami ter spodbujanjem krepitve zmogljivosti bo projekt prispeval k prehodu na bolj trajnostne, inovativne in visokokakovostne zdravstvene in oskrbne sisteme, usmerjene v človeka, ki so dostopni vsem.

Partnerstvo vključuje 62 organizacij iz 25 držav. Prijavljeni partnerji iz Slovenije so poleg Ministrstva za digitalno preobrazbo, Ministrstva za zdravje tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ).

Projekt bo trajal do leta 2029 in se bo izvajal skozi tri glavne delovne tokove:

- zapolnitev vrzeli v znanju z raziskovalnimi ukrepi, katerih cilj je zagotavljanje potrebnih dokazov,
- izvajanje in prenos obstoječih rešitev ter njihova prilagodljivost v različnih nacionalnih in regionalnih okvirih in
- spodbujanje zdravstvenih sistemov in sistemov oskrbe z namenskimi dejavnostmi, kot so krepitev zmogljivosti in usposabljanja, študijski obiski, tehnična pomoč, sodelovanje, mreženje.

Evropska komisija, preko izbranega mednarodnega koordinatorja projekta, Ministrstva za zdravje Italijanske republike, sofinancira izbrane projekte prijaviteljev na mednarodni razpis v posamezni državi članici v višini 30%. Preostalih 70% sredstev zagotovi država članica in projektni prijavitelj.

Ministrstvo za digitalno družbo zagotavlja sredstva iz integralnih virov, za projektne partnerje s sedežem v Republiki Sloveniji. Za uspešne projekte prijavitelje ima rezervirana integralna sredstva v skupni višini 1.674.625,00 EUR.

Pogoji za dodelitev sredstev so:

- da upravičenci oddajo vlogo, ki ustreza upravičenosti stroškov po veljavni shemi RRI,
- da jih pred ocenjevanjem s strani mednarodnih strokovnjakov, z vidika upravičenosti odobri tudi Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- upravičenci predložijo sklenjeno konzorcijsko podobo z izvajalcem evropskega razpisa,
- da imajo upravičenci sedež v Republiki Sloveniji.

Znesek lastnega sofinanciranja prijavitelja je odvisen od tipa organizacije. Ukrep temelji na javnem pozivu mednarodnega koordinatorja projekta, Ministrstva za zdravje Italijanske republike in najavi razpisa na spletnih straneh Ministrstva za digitalno preobrazbo.

Mednarodni razpis je izveden enkrat letno in sofinancira uspešne prijavitelje, ki izvajajo projekt tri leta.

7.4.2.1 Cilji, rezultati in kazalniki

Rezultat ukrepov bo spodbujanje vlaganj v raziskave in razvoj s spodbujanjem izvajanja raziskovalno razvojnih in inovacijskih projektov za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev, ki jih bodo upravičenci izvajali samostojno ali v konzorciju organizacij. Cilj spodbud je podpreti projekte, usmerjene k novim produktom in storitvam z visoko dodano vrednostjo in z izkazanim tržnim potencialom.

Ministrstvo za digitalno preobrazbo želi z ukrepom zagotoviti podporo za podjetja, raziskovalne institucije, javne in zasebne organizacije, zavode in druge deležnike.

Na projektu se bodo spremljali sledeči kazalniki:

- število deležnikov, ki so uspešno zaključili projekt na mednarodni ravni, Cilj je 18 uspešno izvedenih projektov, v celotnem trajanju projekta.

Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi	
Ukrep	Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi
Namen ukrepa	Zagotavljanje podpore podjetjem in drugim organizacijam pri digitalnem preoblikovanju zdravstvenih in oskrbnih sistemov
Ciljna skupina	Podjetja, raziskovalne institucije, javne in zasebne organizacije, zavodi
Trajanje	2025-2029
Shema pomoči	• Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU - pomoč za raziskovalne in razvojne projekte.
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški / aktivnosti	<u>Za raziskovalno in razvojne projekte:</u> • stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; • stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; • stroški stavb v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; • stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ○ ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; • dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta se upoštevajo v obliki pavšala do 20 % stroškov uporabljenih za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. • Intenzivnost pomoči za raziskovalno razvojne projekte ne presega 25 % upravičenih stroškov.

Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi

Ukrep	Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi
	• Upravičeni stroški za študije izvedljivosti so stroški študij. • Intenzivnost pomoči za vsakega upravičenca ne sme presegati: - 50 % upravičenih stroškov za industrijske raziskave, - 25 % upravičenih stroškov za eksperimentalni razvoj, - 50 % upravičenih stroškov za študije izvedljivosti. • <u>Intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj se lahko poveča do največje intenzivnosti pomoči v višini 50 % upravičenih stroškov v skladu s točkami (a) do (d), pri čemer se točke (b), (c) in (d) ne smejo kombinirati:</u> e) <u>za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in 20 odstotnih točk za mala podjetja;</u> f) <u>za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:</u> (ix) <u>projekt vključuje učinkovito sodelovanje:</u> • <u>— med podjetji, od katerih je vsaj en MSP; ali se projekt izvaja v vsaj dveh državah članicah ali pa v eni državi članici in eni pogodbenici Sporazuma EGP, nobeno posamezno podjetje pa ne nosi več kot 70 % upravičenih stroškov, ali</u> • <u>— med podjetjem in eno ali več organizacij za raziskovanje in širjenje znanja, kadar slednje krijejo vsaj 10 % upravičenih stroškov in imajo pravico objaviti svoje rezultate raziskav;</u> (x) <u>rezultati projekta se splošno razširjajo prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne in odprte programske opreme;</u> (xi) <u>upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP;</u> (xii) <u>raziskovalni in razvojni projekt se izvaja na območjih, ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije;</u> g) <u>za 5 odstotnih točk, če se raziskovalni in razvojni projekt izvaja na območjih ki prejemajo pomoč in izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije;</u> h) <u>za 15 odstotnih točk za srednja podjetja in 5 odstotnih točk za mala podjetja, če raziskovalni in razvojni projekt:</u> (v) <u>vključuje učinkovito sodelovanje med podjetji v vsaj dveh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma</u>

Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi

Ukrep	Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi
	<u>EGP, kadar je upravičenec MSP, ali v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP, kadar je upravičenec veliko podjetje, ter</u> <u>(ii) če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dveh pogojev:</u> • <u>rezultati raziskovalnega in razvojnega projekta se splošno razširjajo v vsaj treh državah članicah ali pogodbenicah Sporazuma EGP prek konferenc, objav, prosto dostopnih zbirk podatkov ali brezplačne ali odprtokodne programske opreme ali</u> • <u>upravičenec se zaveže, da bo za rezultate raziskav, izhajajoče iz raziskovalnih in razvojnih projektov, ki prejemajo pomoč, in zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, pravočasno ter na neizključni in nediskriminatorni podlagi dal na voljo licence po tržni ceni, ki jih bodo lahko uporabljale zainteresirane strani v EGP.</u> Intenzivnosti pomoči za študije izvedljivosti se lahko povečajo za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in za 20 odstotnih točk za mala podjetja.
Izvajalci	Konzorciji podjetij, zavodov, znanstveno raziskovalnih organizacij, javnih in zasebnih organizacij.
Merila za izbor	Izbor projektov bo potekal s strani izbranih mednarodnih ocenjevalcev. MDP za potrebe sofinanciranja slovenske udeležbe izvede javni poziv. Merila slovenskega poziva: • sposobnost in izkušnje, • strateške usmeritve, • ustreznost izvedbenega načrta, • izvedljivost in finančna vzdržnost projekta, • trajnost predvidenih rezultatov.
Vsebina	Partnerstvo THCS v okviru programa Obzorje Evropa je namenjeno podpori usklajenih nacionalnih in regionalnih raziskovalnih ter inovacijskih programov, skupaj z aktivnostmi za krepitev zmogljivosti, mreženje, razširjanje rezultatov in drugimi ključnimi dejavnostmi za podporo preobrazbi zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov. Osrednja dejavnost partnerstva THCS je financiranje raziskovalnih in inovacijskih projektov prek skupnih transnacionalnih razpisov, v katere je vključenih veliko število organizacij za financiranje raziskav in inovacij, ki delujejo na skupnih prednostnih področjih in temah. Instrument partnerstva je odprt za vse države članice EU, pa tudi za države, pridružene programu Obzorje Evropa. Odprt je tudi za države zunaj EU, ki lahko sodelujejo na lastne stroške. Konzorcij THCS vključuje predstavnike ministrstev, organizacije za financiranje raziskav in inovacij ter organizacije, ki izvajajo raziskave. Partnerstvo spodbuja tudi sodelovanje z drugimi relevantnimi ministrstvi, ki niso vključena kot partnerji v tej akciji, ter vključuje druge ključne deležnike iz civilne družbe in med končnimi uporabniki, raziskovalne in inovacijske

Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi

Ukrep	Podporno okolje za inovacije in preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi
	skupnosti, imetnike inovacij, lastnike/organizatorje zdravstvenih in oskrbovalnih sistemov ter zdravstvene in oskrbovalne agencije. Upravljalvska struktura partnerstva omogoča strateško usmerjanje, učinkovito upravljanje in koordinacijo, vsakodnevno izvajanje aktivnosti ter zagotavlja uporabo in vključevanje rezultatov. Upravljanje omogoča dovolj prostora za vključevanje ključnih deležnikov, vključno z (a ne omejeno na) raziskovalno in inovacijsko skupnost, paciente in državljane, zdravstvene in oskrbovalne strokovnjake, formalne in neformalne oskrbovalne organizacije ter imetnike inovacij. Evropska komisija je neposredno vključena v upravljanje partnerstva in prispeva s sofinanciranjem 30 % vseh upravičenih stroškov. Projekt Preoblikovanje zdravstvenih in oskrbnih sistemov v digitalni in starajoči se družbi se bo izvajal skozi tri glavne delovne tokove: • zapolnitev vrzeli v znanju z raziskovalnimi ukrepi, katerih cilj je zagotavljanje potrebnih dokazov, • izvajanje in prenos obstoječih rešitev ter njihova prilagodljivost v različnih nacionalnih in regionalnih okvirih in • spodbujanje zdravstvenih sistemov in sistemov oskrbe z namenskimi dejavnostmi, kot so krepitev zmogljivosti in usposabljanja, študijski obiski, tehnična pomoč, sodelovanje, mreženje. Na letni ravni bo potekal mednarodni razpis za podporo raziskavam, digitalizaciji in prenosu inovativnih rešitev v slovenski zdravstveni sistem ali oskrbni sistem. Partnerstvo THCS bo trajalo do leta 2030 in bo še naprej spodbujalo sodelovanje med državami, izmenjavo znanja ter implementacijo inovativnih rešitev za izboljšanje zdravstvenih sistemov v Evropi.
Stopnja sofinanciranja	Shema državnih pomoči – splošne skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU • <u>pomoč za raziskovalne in razvojne projekte.</u>
Končni upravičenci	Podjetja, znanstveno raziskovalne organizacije, občine, zavodi, javne in zasebne organizacije.
Ocena finančnih sredstev	3.149.250,00 EUR (od tega integralna sredstva 1.674.625,00 EUR)
Tip investicije - kategorije intervencij OP	Finančna sredstva prejeta na podračun EU centralizirani projekti MDP – evropska udeležba Integralna sredstva - slovenska udeležba
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji.

7.5 Podporno okolje za porazdeljene tehnologije

7.5.1 Predstavitev področja

V okviru evropskih prizadevanj za vzpostavitev zaupanja vredne, suverene in interoperabilne digitalne infrastrukture prihodnosti ima razvoj tehnologije veriženja blokov (blockchain) in sorodnih porazdeljenih tehnologij (DLT – distributed ledger technologies) ključno vlogo. Ti sistemi omogočajo delovanje decentraliziranih digitalnih storitev, ki ne temeljijo na centralnih upravljavcih, temveč na sodelovanju neodvisnih vozlišč, povezanih v zaupanja vredno omrežje.

Te tehnologije predstavljajo temeljno infrastrukturo za prehod v splet prihodnjih generacij – Web 3.0 in Web 4.0:

- Web 3.0 poudarja decentralizacijo, uporabniško suverenost nad podatki, verodostojne digitalne identitete in neposredno interakcijo brez posrednikov.
- Web 4.0, ki ga Evropska komisija umešča v razvojno fazo naslednjega desetletja, pa se osredotoča na simbiozo med umetno inteligenco, internetom stvari (IoT) in semantično interakcijo, kjer bodo fizični svet, virtualni agenti in človeški uporabniki povezani v inteligentno, avtonomno in varno digitalno okolje.

Evropska pobuda za European Blockchain Services Infrastructure (EBSI) in novoustanovljeni EUROPEUM-EDIC, ki bo upravljal EBSI, tvorita jedro za vzpostavitev tovrstne digitalne prihodnosti.

Slovenija kot ustanovna članica EUROPEUM-EDIC z vzpostavitvijo podpornega okolja podpira razvoj kompetenc, infrastrukture in sodelovanja, potrebnih za uspešno uresničevanje zavez, vključno z zagotavljanjem lastnega delujočega vozlišča EBSI ter kompetenčnega centra za veriženje blokov in decentralizirane storitve.

Razvoj porazdeljenih tehnologij odpira nove priložnosti za podjetništvo – zlasti za MSP ter zagonske pobude (start-upe), ki lahko s pomočjo decentraliziranih rešitev razvijajo inovativne poslovne modele. Ukrepi v tem poglavju so usmerjeni v ustvarjanje podpornega okolja za tovrstna podjetja, s čimer se krepi slovenski digitalni inovacijski ekosistem in njihova vključitev v evropske verige vrednosti.

7.5.2 Opis ukrepa Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije in splet prihodnjih generacij

Namen ukrepa je okrepiti zmogljivosti za raziskave, razvoj, testiranje in uvedbo storitev, ki temeljijo na veriženju blokov, zlasti v okviru EBSI, SSI (self-sovereign identity), digitalne identitete in digitalnih poverilnic. Kompetenčni center bo sodeloval z raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami ter podjetji, nudil strokovno podporo in izobraževanje ter soustvarjal primerjalne študije in tehnične standarde. Deloval bo tudi kot stičišče znanja in sodelovanja v širši evropski mreži.

7.5.2.1 Rezultati

Rezultati ukrepa so:

- Vzpostavljen kompetenčni center kot funkcionalna enota s strokovnim jedrom, organiziran kot partnerstvo relevantnih akterjev, z enim izbranim pravnim nosilcem.
- Razvita vsebinska in izobraževalna podpora deležnikom, vključno z raziskovalno-razvojnimi aktivnostmi in prenosi znanja.
- Aktivno sodelovanje v evropskih iniciativah in projektih, povezanih z DLT in EBSI, zlasti z Europeum EDIC.

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije
Namen ukrepa	Zagotavljanje podpore deležnikom pri razvoju, uvajanju in povezovanju rešitev, temelječih na porazdeljenih tehnologijah (DLT), veriženju blokov in decentraliziranih digitalnih storitvah.
Ciljna skupina	Podjetja (zlasti MSP in zagonska podjetja), raziskovalne organizacije (univerze, inštituti), digitalna inovacijska vozlišča, nevladne organizacije, občine, zavodi.
Trajanje	2026 – 2029 (4 leta, s podaljšanjem sheme konec leta 2026)
Shema pomoči	Shema državnih pomoči – skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU: • pomoč za svetovanje v korist MSP • pomoč za raziskovalne in razvojne projekte • pomoč za naložbe za preskusne in eksperimentalne infrastrukture • pomoč za inovacijske grozde • pomoč za inovacije za MSP • pomoč za procesne in organizacijske inovacije • pomoč za usposabljanje
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški	Upravičeni stroški: • <u>za svetovanje v korist MSP:</u> - dovoljeni upravičeni stroški svetovalnih storitev, ki jih zagotovijo zunanji svetovalci. Intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih stroškov. Zadevne storitve niso trajne ali občasne dejavnosti, niti se ne nanašajo na običajne stroške poslovanja podjetja, kot so rutinske storitve davčnega svetovanja, redne pravne storitve ali oglaševanje. • <u>za raziskovalno in razvojne projekte:</u> - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta. Za

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije
	zemljišče se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta. Takšni stroški raziskovalnih in razvojnih projektov se lahko izračunajo tudi na podlagi poenostavljenega obračunavanja stroškov v obliki pavšalne stopnje do 20 %, uporabljene za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. - Intenzivnost pomoči: do 100 % za temeljne raziskave, 50 % za industrijske raziskave, 25 % za eksperimentalni razvoj in 50 % za študije izvedljivosti z možnimi povečanju intenzivnosti v skladu s točko 6.4.1 Programa • <u>za preskusne in eksperimentalne infrastrukture:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči ne presega 25 % upravičenih stroškov. z možnimi povečanju intenzivnosti v skladu s točko 6.4.3 Programa. • <u>za inovacijske grozde:</u> - Upravičeni stroški so stroški naložbe v neopredmetena in opredmetena sredstva. Intenzivnost pomoči za naložbe v inovacijske grozde ne presega 50 % upravičenih stroškov. - Upravičeni stroški pomoči za tekoče poslovanje za inovacijske grozde so stroški osebja in upravni stroški (vključno z režijskimi stroški), ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi: ○ spodbujanje grozdov, da se olajšajo sodelovanje, izmenjava informacij ter zagotavljanje ali usmerjanje specializiranih in uporabniku prilagojenih podpornih storitev za podjetja; ○ trženje grozda, da se razširi sodelovanje novih podjetij ali organizacij ter poveča prepoznavnost grozda; ○ upravljanje zmogljivosti grozda; organizacija programov usposabljanj, delavnic in konferenc v podporo izmenjavi znanja, mreženju in mednarodnemu sodelovanju;

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije
	○ Intenzivnost pomoči za tekoče poslovanje ne presega 50 % upravičenih stroškov. • <u>za inovacije za MSP:</u> - za pridobivanje, potrjevanje in obrambe patentov ter druga neopredmetena sredstva, - za napotitev visokokvalificiranega osebja (kot je opredeljeno / skladno s 93. in 98. točko 2. člena Uredbe 651/2014/EU) iz raziskovalne organizacije za širjenje znanja ali velikega podjetja, ki dela na področju raziskav, razvoja in inovacij na novo ustanovljenem delovnem mestu pri upravičencu in ne nadomešča drugega osebja, - svetovalnih in podpornih storitev za inovacije vključno s storitvami, ki jih zagotavljajo organizacije za raziskave in širjenje znanja, raziskovalne preskusne in eksperimentalne infrastrukture ali inovacijski grozdi. - Intenzivnost pomoči za inovacije za MSP ne presega 50 % upravičenih stroškov. • <u>za procesne in organizacijske inovacije:</u> - stroški osebja, - stroški instrumentov, opreme, objektov in zemljišč v obsegu ter za obdobje uporabe v projektu, - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov na podlagi strogo poslovnega odnosa, - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali kot neposredna posledica projekta. - Intenzivnost pomoči ne presega 15 % upravičenih stroškov za velika podjetja in 50 % upravičenih stroškov za MSP. Pomoč za velika podjetja je združljiva le, če dejansko sodeluje z MSP v dejavnosti, ki prejema pomoč, in če sodelujoča MSP povzročijo vsaj 30 % skupnih upravičenih stroškov. • <u>pomoč za usposabljanje:</u> - stroški osebja za inštruktorje za ure, ko inštruktorji sodelujejo pri usposabljanju; - stroški poslovanja v zvezi z inštruktorji in udeleženci usposabljanja, ki so neposredno povezani s projektom usposabljanja, na primer potni stroški, stroški nastanitve, material in zaloge, ki so neposredno povezani s projektom, amortizacija orodja in opreme, če se uporabljajo izključno za projekt usposabljanja; - stroški svetovalnih storitev, povezanih s projektom usposabljanja; - stroški osebja v zvezi z udeleženci usposabljanja in splošni posredni stroški (upravni stroški, najemnine, režijski stroški) za ure, ko udeleženci usposabljanja sodelujejo pri usposabljanju; - Intenzivnost pomoči za pomoč za usposabljanje ne presega 50 % upravičenih stroškov.

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Vzpostavitev kompetenčnega centra za porazdeljene tehnologije
Izvajalci	Konzorciji podjetij, zavodov, znanstveno raziskovalnih organizacij, tehnoloških parkov, tehnoloških grozdov, razvojnih centrov, javnih organizacij, občin.
Merila za izbor	Merila: • ustreznost ciljem razpisa in političnim prioritetam EU • kakovost izvedbenega načrta • učinek projekta na razvoj storitev in digitalnega ekosistema • integracija v evropske mreže (EBSI, EDIC, EDIH, ipd.)
Vsebina	Kompetenčni center nudi: • svetovanje in prenose znanja • podporo pri razvoju in uvajanju decentraliziranih rešitev • povezovanje deležnikov z evropskimi platformami • ozaveščanje in izobraževanje (vključno z Web3/Web4) • usposabljanje strokovnjakov in skrb za interoperabilnost • podpora vključevanju v pobude EBSI in EUROPEUM-EDIC
Stopnja sofinanciranja	Do 50 % iz državnih sredstev, skladno s pogoji javnega poziva; dodatno sofinanciranje lahko sledi iz evropskih programov
Končni upravičenci	Podjetja (zlasti MSP in start-upi), raziskovalne ustanove, javne institucije, lokalne skupnosti, ponudniki rešitev, inovacijski ekosistemi
Ocena finančnih sredstev	Do 250.000 EUR na leto za obdobje štirih let (skupaj največ 1.000.000 EUR)
Tip investicije – kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji.

7.5.3 Opis ukrepa Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node)

Republika Slovenija se je z vstopom v EUROPEUM-EDIC zavezala k zagotavljanju nacionalnega tehnično in varnostno skladnega delujočega vozlišča EBSI. Ukrep vključuje izvedbo javnega razpisa za izbor izvajalca, ki bo zagotavljal delovanje vozlišča skladno z varnostnimi in tehničnimi specifikacijami EBSI. Vozlišče bo delovalo v testnem in produkcijskem okolju ter bo povezano z EBSI.

7.5.3.1 Rezultati

Pričakovan rezultat je delujoče nacionalno EBSI vozlišče (v testnem in produkcijskem okolju), skladno s specifikacijami za varnost in zanesljivost.

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node)
Namen ukrepa	Izpolnitev zaveze Republike Slovenije kot članice EUROPEUM-EDIC o zagotavljanju varnega, stabilnega in zanesljivega nacionalnega vozlišča evropske infrastrukture za storitve veriženja blokov (EBSI), namenjenega čezmejnimi digitalnim javnim storitvam.
Ciljna skupina	Izvajalci infrastrukture (javne ali zasebne pravne osebe), ki zagotavljajo zanesljivo, varno in skladno delovanje EBSI vozlišča ter

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node)
	podporo uporabnikom EBSI storitev. Posredni uporabniki: javni organi, MSP, ponudniki digitalnih identitet, izvajalci SSI aplikacij.
Trajanje	2025–2029 (4 leta z možnostjo podaljšanja skladno z razvojem EDIC)
Shema pomoči	Shema državnih pomoči – skupinske izjeme po Uredbi 651/2014/EU: – pomoč za raziskovalne in razvojne projekte – pomoč za procesne in organizacijske inovacije.
Oblika pomoči	Dotacije
Upravičeni stroški / aktivnosti	• <u>za raziskovalno in razvojne projekte:</u> - stroški osebja: raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu zaposlitve na raziskovalnem projektu; - stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta; - stroški stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta. Za zemljišče se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala; - stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt; - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica projekta. Takšni stroški raziskovalnih in razvojnih projektov se lahko izračunajo tudi na podlagi poenostavljenega obračunavanja stroškov v obliki pavšalne stopnje do 20 %, uporabljene za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. V tem primeru se stroški raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se uporabijo za izračun posrednih stroškov, določijo na podlagi običajnih računovodskih praks in vključujejo le upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov. - Intenzivnost pomoči: do 100 % za temeljne raziskave, 50 % za industrijske raziskave, 25 % za eksperimentalni razvoj in 50 % za študije izvedljivosti z možnimi povečanji intenzivnosti v skladu s točko 6.4.1 Programa • <u>za procesne in organizacijske inovacije:</u> - stroški osebja, - stroški instrumentov, opreme, objektov in zemljišč v obsegu ter za obdobje uporabe v projektu,

Podporno okolje za porazdeljene tehnologije	
Ukrep	Podpora delovanju nacionalnega EBSI vozlišča (SI-EBSI node)
	- stroški pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov na podlagi strogo poslovnega odnosa, - dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali kot neposredna posledica projekta. - Intenzivnost pomoči ne presega 15 % upravičenih stroškov za velika podjetja in 50 % upravičenih stroškov za MSP. Pomoč za velika podjetja je združljiva le, če dejansko sodeluje z MSP v dejavnosti, ki prejema pomoč, in če sodelujoča MSP povzročijo vsaj 30 % skupnih upravičenih stroškov.
Izvajalci	Pravne osebe z ustreznimi kadrovskimi, tehničnimi in varnostnimi kapacitetami za obratovanje EBSI vozlišča; izbrane na nacionalnem javnem razpisu
Merila za izbor	Izpolnjevanje tehničnih in varnostnih zahtev EBSI • Dokazila o zmožnosti zagotavljanja visoke razpoložljivosti in skladnosti • Reference na področju obratovanja IKT sistemov z visokimi varnostnimi standardi • Organizacijska zrelost in usposobljen kader • Povezljivost in dostopnost za nacionalne uporabnike.
Vsebina	• Vzpostavitev delujočega SI-EBSI node v testnem in produkcijskem okolju • Povezovanje z evropskimi vozlišči (vključno z validacijo transakcij, EBSI onboarding itd.) • Redno poročanje in sodelovanje z EBSI Service Desk • Usklajevanje z aktivnostmi kompetenčnega centra in drugimi relevantnimi nacionalnimi deležniki • Podpora za implementacijo EBSI storitev na ravni države.
Stopnja sofinanciranja	Do 50 %.
Končni upravičenci	Posredni: javni organi, podjetja in raziskovalne organizacije, vključene v EBSI ekosistem.
Ocena finančnih sredstev	Do 100.000 EUR/leto za obratovanje; skupno do 400.000 EUR za 4 leta.
Tip investicije – kategorije intervencij OP	Integralna sredstva
Navezava na OP	/
Teritorialni vidik	Ukrep je namenjen celotni Sloveniji

Priloga 1

Opredelitev MSP

Za opredelitev velikosti podjetja se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU.

Podjetje

Podjetje je vsaka pravna ali fizična oseba, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na njeno pravno obliko. To zlasti vključuje samozaposlene osebe in družinska podjetja, ki se ukvarjajo z obrtjo ali drugimi dejavnostmi, ter partnerska podjetja ali združenja, ki se redno ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo.

Število zaposlenih in najvišje finančne vrednosti, ki določajo vrsto podjetja

1. Kategorijo mikro, malih in srednjih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP) sestavljajo podjetja, ki imajo manj kot 250 zaposlenih ter letni promet, ki ne presega 50 milijonov EUR in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 43 milijonov EUR.
2. V kategoriji MSP se malo podjetje opredeljuje kot tisto, ki ima manj kot 50 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 10 milijonov EUR.
3. V kategoriji MSP se mikro podjetje opredeljuje kot tisto, ki ima manj kot 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijonov EUR.

Vrste podjetij, upoštevane pri izračunu števila zaposlenih in finančnih zneskov

1. „Neodvisno podjetje“ je vsako podjetje, ki ne izpolnjuje opredelitve partnerskega podjetja v smislu odstavka 2 ali povezanega podjetja v smislu odstavka 3.
2. „Partnerska podjetja“ so vsa podjetja, ki ne izpolnjujejo opredelitve povezanih podjetij v smislu odstavka 3 in med katerimi obstaja naslednje razmerje: podjetje (podjetje višje v lastniški verigi) ima samo ali skupaj z enim ali več povezanimi podjetji v smislu odstavka 3 v lasti 25 % ali več kapitala ali glasovalnih pravic drugega podjetja (podjetje nižje v lastniški verigi).

Vendar se podjetje lahko obravnava kot neodvisno, torej takšno, ki nima partnerskih podjetij, tudi če 25 % prag dosežejo ali presežejo naslednji investitorji, če ti investitorji posamezno ali skupaj niso povezani z zadevnim podjetjem v smislu odstavka 3:

- a. javne investicijske družbe, družbe za tvegani kapital, posamezniki ali skupine posameznikov, ki redno vlagajo lastniški kapital v podjetja, ki ne kotirajo na borzi (poslovni angeli), če je skupno vlaganje teh poslovnih angelov v isto podjetje manjše od 1 250 000 EUR;
 - b. univerze ali neprofitni raziskovalni centri;
 - c. institucionalni investitorji, vključno z regionalnimi razvojnimi skladi;
 - d. avtonomni lokalni organi z letnim proračunom manj kot 10 milijonov EUR in z manj kot 5 000 prebivalci.
3. „Povezana podjetja“ so podjetja, med katerimi obstaja eno naslednjih razmerij:

- a. podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v drugem podjetju;
- b. podjetje ima pravico, da imenuje ali odstavi večino članov upravnega, upravljaljskega ali nadzornega organa v drugem podjetju;
- c. podjetje ima pravico, da izvaja prevladujoč vpliv nad drugim podjetjem na podlagi pogodbe, podpisane s tem podjetjem, ali določbe v statutu tega podjetja;
- d. podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi sporazuma z drugimi delničarji ali družbeniki tega podjetja samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v tem podjetju.

Domneva, da v podjetju ni prevladujočega vpliva, obstaja, če se investitorji iz drugega pododstavka odstavka 2 ne vključujejo, neposredno ali posredno, v upravljanje zadevnega podjetja, ne glede na svoje pravice kot delničarji podjetja.

Kot povezana se obravnavajo tudi podjetja, ki imajo z enim ali več povezanimi podjetji katero koli razmerje, opisano v prvem pododstavku, ali vsi investitorji iz odstavka 2.

Kot povezana podjetja se obravnavajo tudi podjetja, ki so med seboj povezana preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki skupno delujejo, če opravljajo svojo dejavnost ali del svoje dejavnosti na istih upoštevni trgih ali na sosednjih trgih.

„Sosedni trg“ je trg za izdelek ali storitev, ki je na vertikalni razdelitvi trgov neposredno nad ali pod upoštevni trgov.

4. Podjetje se ne obravnava kot MSP, če ima en ali več javnih organov neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % kapitala ali glasovalnih pravic, razen v primerih iz drugega pododstavka odstavka 2.

5. Podjetje lahko poda uradno izjavo o svojem statusu neodvisnega podjetja, partnerskega podjetja ali povezanega podjetja, vključno s podatki o najvišjih vrednostih iz člena 2. To lahko izjavi tudi, če je kapital razpršen tako, da ni mogoče natančno določiti, v čigavi lasti je, v tem primeru lahko podjetje v dobri veri izjavi, da lahko upravičeno

domneva, da eno podjetje ali več medsebojno povezanih podjetij skupaj nima v lasti 25 % kapitala ali več kot 25 % kapitala. Take izjave se podajo, ne da bi to vplivalo na preverjanja in preiskave v skladu z državnimi pravili in pravili Unije.

Podatki za določanje števila zaposlenih ter finančni zneski in referenčna obdobja

1. Podatki glede števila zaposlenih in finančnih zneskov so podatki, ki se navezujejo na zadnje potrjeno računovodsko obdobje in se izračunajo na letni osnovi. Podatki se upoštevajo od datuma zaključka računovodskih izkazov. Višina prometa se izračuna brez davka na dodano vrednost (DDV) in drugih posrednih davkov.

2. Če podjetje na dan zaključka računovodskih izkazov ugotovi, da je za preteklo leto preseglo zaposlitveni prag ali najvišje finančne vrednosti iz člena 2 ali da je padlo pod ta prag ali te vrednosti, izgubi ali pridobi status srednjega, malega ali mikro podjetja samo, če se to ponovi v dveh zaporednih računovodskih obdobjih.

3. V primeru novoustanovljenih podjetij, katerih računovodski izkazi še niso bili potrjeni, se podatki za uporabo izpeljejo iz ocene, opravljene v dobri veri med finančnim letom.

Število zaposlenih

Število zaposlenih ustreza številu letnih delovnih enot (LDE), tj. številu zaposlenih za polni delovni čas, ki so delali v zadevnem podjetju ali v imenu tega podjetja celo obravnavano leto.

Delo oseb, ki niso delale celo leto, delo s krajšim delovnim časom ne glede na trajanje dela ter delo sezonskih delavcev se upošteva kot del LDE. Osebe podjetja sestavljajo:

- a. delojemalci;
- b. osebe, ki opravljajo delo za podrejeno podjetje in se po državni zakonodaji obravnavajo kot zaposleni;
- c. lastniki – upravljalci;
- d. partnerji, ki se redno vključujejo v dejavnost podjetja in imajo koristi od finančnih prednosti podjetja.

Vajenci ali študentje, vključeni v poklicno usposabljanje na podlagi vajeniške pogodbe ali pogodbe o poklicnem usposabljanju, niso del osebja. Trajanje materinskega ali starševskega dopusta ni všteto.

Določitev podatkov o podjetju

1. Za neodvisna podjetja se podatki, tudi o številu zaposlenih, določajo izključno na podlagi računovodskih izkazov tega podjetja.

2. Za podjetje, ki ima partnerska podjetja ali povezana podjetja, se podatki, tudi glede števila zaposlenih, določijo na podlagi računovodskih izkazov in drugih podatkov podjetja oziroma na podlagi konsolidiranih računovodskih izkazov podjetja ali računovodskih izkazov, v katere je podjetje vključeno s konsolidacijo, če ti obstajajo.

Podatkom iz prvega pododstavka je treba prišteti podatke za vsako partnersko podjetje zadevnega podjetja, ki se z vidika lastniške verige nahaja neposredno nad ali pod zadevnim podjetjem. Vsota podatkov za skupino je sorazmerna z deležem kapitala ali glasovalnih pravic (kar je veje). Za navzkrižna lastništva velja višji odstotek.

Podatkom iz prvega in drugega pododstavka je treba prišteti 100 % podatkov za vsako podjetje, ki je neposredno ali posredno povezano z zadevnim podjetjem, če podatki niso bili že vključeni v konsolidacijo računovodskih izkazov.

3. Podatki o partnerskih podjetjih zadevnega podjetja za uporabo odstavka 2 izhajajo iz njihovih računovodskih izkazov in drugih podatkov v konsolidirani obliki, če ti obstajajo. Tem se prišteje 100 % podatkov za vsa podjetja, ki so povezana s temi partnerskimi podjetji, razen če njihovi računovodski podatki niso bili že vključeni s konsolidacijo.

Podatki o podjetjih, povezanih z zadevnim podjetjem, izhajajo za uporabo istega odstavka 2 iz njihovih računovodskih izkazov in drugih podatkov v konsolidirani obliki, če ti obstajajo. Tem podatkom se sorazmerno prištejejo podatki vsakega morebitnega partnerskega podjetja tega povezanega podjetja, ki se z vidika lastniške verige nahaja neposredno nad ali pod zadevnim podjetjem, razen če niso bili ti podatki že vključeni v konsolidirane računovodske izkaze v odstotku, ki je najmanj sorazmeren z odstotkom, ugotovljenim na podlagi drugega pododstavka odstavka 2.

4. če v konsolidiranih računovodskih izkazih ni podatkov o osebju zadevnega podjetja, se število zaposlenih izračuna s sorazmerno vsoto podatkov za partnerska podjetja ter s prištevanjem podatkov podjetij, s katerimi je zadevno podjetje povezano.